

Opinia națională

Săptămânal de opinie, informație și idei de larg interes național

Director: Mircea Itu. Redactor-șef: Mioara Vergu-Iordache

Strategiile și preocupările Universității Spiru Haret (I)

CALITATEA CA EXCELENȚĂ

Prof. univ. dr. Constantin MECU
Prorector al Universității Spiru Haret

Economia, integrarea și eficiența au un numitor comun, și anume **calitatea**. O economie lipsită de progres calitativ în toate componentele sale nu poate fi eficientă, iar fără eficiență integrarea devine antieconomică, adică un factor nu de sporire a venitului național, ci de scurgere fără echivalent a acestuia spre economiile performante ale organizației de integrare.

Factorul esențial al realizării unui nivel ridicat de calitate și eficiență îl constituie **capitalul uman**, respectiv omul, personalitatea sa vie îmbogățită prin însușirea realizărilor de vârf din societatea științei, învățământului și culturii, capabil nu doar să folosească produsele tehnicii și tehnologiilor de vârf realizate de cetățenii altor țări mai dezvoltate, ci să creeze el însuși produse de înaltă calitate.

Conceptele de calitate și cultura calității în învățământul universitar

În lucrările de specialitate se subliniază dificultățile elaborării unei definiții a calității învățământului unanim acceptată, generate de mai multe cauze. Între acestea, se evidențiază eterogenitatea instituțiilor de învățământ, ce se deosebesc ca experiență, profile, misiuni asumate, relativitatea conceptului în funcție de experiența celor care îl formulează, de diversitatea culturilor din care aceștia provin.

Aceasta nu înseamnă că nu s-au făcut eforturi pentru a formula **contururile conceptului de calitate a învățământului**.

Aceste eforturi s-au materializat în **două categorii de abordări**: una se concentrează asupra

- **Conceptele de calitate și cultura calității învățământului și cercetării științifice**
- **Calitatea ca excelență poate prefăta ritualul utilizării procedurilor și standardelor pentru evaluări externe**
- **Calitatea în educație și formare profesională nu este doar un aspect de ordin tehnic, ci o stare a învățământului care îl face atractiv, accesibil și eficient**
- **Manualul calității învățământului la Universitatea Spiru Haret și rolul său în cultura calității**
- **Un valoros act de bune practici în implementarea culturii calității**
- **Constituirea structurilor calității**
- **Comisiile de calitate – soluția cea mai fiabilă în implementarea și evaluarea calității**
- **Implementarea Procesului Bologna – o veritabilă reformă, schimbare de fond în regândirea conținutului învățământului**
- **Informatizarea învățământului – drumul spre performanță**
- **Cercetarea științifică, legată inseparabil de domeniul didactic**

definirii calității prin prisma rezultatelor învățământului; cea de-a doua privește **calitatea prin prisma proceselor care duc la calitate**, adică al organizării și

conducerii instituțiilor de învățământ, al temeiniciei programelor și planurilor de învățământ, al nivelului și modului de realizare a cursurilor și a altor materiale didactice, al măiestriei didactico-pedagogice a

învățământului: **calitatea ca excelență** – privită în raport cu îndeplinirea standardelor existente; **calitatea ca perfecțiune** – concept ce mută centrul de greutate dinspre standardele de rezultate caracteristice primei definiții spre standardele de proces; **calitatea ca aspect potrivit pentru scop** – privește calitatea în raport cu misiunea instituției de învățământ; **calitatea ca valoare pentru bani** – apreciată din punctul de vedere al beneficiarilor săi în termenii recuperării investițiilor făcute; **calitatea ca transformare a beneficiarilor** – privită ca întărire a răspunderii studenților față de procesul de învățare; **calitatea ca și control** – punctiv ori răsplătit pentru nivelul realizat.

Aceste definiții, schițate încă la începutul anilor '90 (Harvey, L., Greend, D., 1993, „Defining quality, Assessment and Evaluation in higher education” din volumul Embedding quality culture in higher Education, EUA, 2007.), nu au încetat să fie interpretate în termeni foarte diferiți în anii care au urmat.

Definirea **calității ca valoare pentru bani** a fost interpretată ca fiind o povară pentru beneficiari. **Calitatea ca aspect potrivit pentru scop** a început să fie interpretată ca pe o dorință a managementului, ca o teorie a jocurilor, ca pregătire a terenului pentru evaluarea externă a învățământului. **Calitatea ca excelență** putea să prefătească ritualul utilizării procedurilor și standardelor pentru a satisface mai degrabă cerințele evaluărilor externe decât dimensiunile și obiectivele interne ale procesului de învățământ.

(Continuare în pag. 4)

Existența unui popor nu este asigurată decât atâta timp cât toate elementele lui sunt strâns unite, și unire nu poate fi decât întregul popor nu se crește și nu se întreține în simțiri comune de iubire de țară și de neam. Întrebarea este dacă noi dăm destulă atenție acestui lucru și dacă școala noastră merită pe deplin numele de școală națională.

Spiru Haret

SENSUL EXISTENȚEI UMANE

Prof.univ.dr. Ioan N. ROȘCA

Oare devenirea omului se desfășoară la întâmplare, haotic, sau viața sa este supusă unei anumite ordini, unui anumit sens? Dacă există un sens al existenței umane, atunci în ce constă? Sensul omului depinde în exclusivitate de omul însuși? Este, dimpotrivă, expresia unui destin care îl depășește? Sau are atât caracter liber ales, cât și destinal?

Oricât de aleatorie ar fi viața unui om, totuși, privită *f la longue*, ea își dezvăluie o anumită coerență, un anumit fel de a fi, un stil, ceea ce îi conferă o anumită finalitate, un anumit rost sau sens. În fond, nu există om, oricât de abandonat noutăților clipei și cotidianului atât de divers, care să nu se întrebe ce rost are viața lui, de ce trăiește, ce urmărește în viață, care sunt jelurile sale. Sensul sau rostul existenței umane rezultă tocmai în urma răspunsurilor date unor asemenea

interogații, din scopurile fixate în urma acestor răspunsuri, din înfăptuirea acestor scopuri.

În ce constă sensul existenței umane

Sensul existenței umane nu se confundă însă cu scopurile pasagere, diferite de la o zi la alta, și nici cu cele de oarecare durată, dar insignifiante și contingente, care pot fi schimbate oricând cu altele.

Sensul existenței umane rezidă în scopurile fundamentale ale omului, care îl orientează pe parcursul întregii sale existențe sau, cel puțin, în anumite etape ale ei și care se referă la principalele domenii ale vieții sale: profesional, familial, civic, cultural.

Dat fiind faptul că omul acționează cauzat de trebuințele sale - naturale și sociale, materiale și spirituale – și, totodată, orientat de scopurile în care își transpune și traduce diferitele sale cerințe,

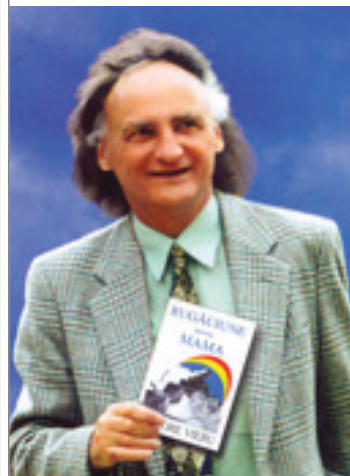
munca sa are, așa cum a teoretizat îndeosebi Georg Lukacs, un dublu caracter: cauzal și teleologic. Și cum principala muncă a omului este activitatea profesională, desfășurată fie în sfera producției materiale, fie în oricare alt domeniu socialmente util, sensul pivot al existenței sale va fi, de regulă, cel al profesiei sale.

Sensul muncii, al activității profesionale, va fi legat, în condițiile adâncirii specializării din zilele noastre, de formarea și prestația specialistului, care să stăpânească și să aplice cunoștințele legate de obiectul, de mijloacele și de rezultatele muncii sale. Cum profesionistul se formează în urma alegerii unei profesii și a calificării în domeniul și specializarea propuse, putem spune că omul contemporan își conturează principalul sens al vieții și activității sale începând cu reflecțiile sale de tinerețe privind viitoarea sa profesiune și cu alegerea acesteia dintr-o gamă mai largă de posibilități. Apoi, va alege între o

specializare îngustă și un orizont profesional mai larg, între a fi un executor corect și un inovator, un creator. Firește, un scop mai înalt, de specialist-creator, presupune efort susținut, o perfecționare continuă. Oricum, important este scopul lucrului bine făcut, al specialistului veritabil, al maestrului cel puțin, dacă nu al maestrului. În condițiile diviziunii muncii, în care fiecare beneficiază cotidian și de roadele muncii altora, de la hrană și apă până la lumină electrică, radio și televizor, de la ustensilele casnice elementare și până la calculator, important mi se pare, de asemenea, ca, tot zilnic, fiecare să se întrebe și ce a oferit el, prin munca sa, celorlalți. Concluzia care se impune este aceea că, în profesiunea sa, scopurile omului pot fi diferite, el fiind cel care alege între mai multe variante posibile, de la cele de minimă rezistență și până la cele de excelență.

(Continuare în pag. 4)

Limba română e patria mea

*În aceeași limbă
Toată lumea plânge,
În aceeași limbă
Râde un pământ.
Ci doar în limba ta
Durerea poți s-o mângâi,
Tar bucuria
S-o preschimbi în cânt.*

În limba ta

de Grigore Vieru

*În limba ta
Ți-e dor de mama,
Și vinul e mai vin,
Și prânzul e mai prânz.
Și doar în limba ta
Poți râde singur,
Și doar în limba ta
Te poți opri din plâns.*

*Tar când nu poți
Nici plânge și nici râde,
Când nu poți mângâia
Și nici cânta,
Cu-al tău pământ,
Cu cerul tău în față,
Tu taci atunci
Tot în limba ta.*

UNIVERSITATEA, ÎNCOTRO?

Prof. univ. dr.
Ștefan COSTEA

În prezent, o multitudine de instituții și persoane considerate sau considerându-se a avea dreptul de a se pronunța cu privire la natura, locul și rolul învățământului superior în societățile contemporane, ca și la natura standardelor prin intermediul cărora trebuie să fie judecată o instituție sau un sistem universitar, în marea lor majoritate ajung la concluzia că educația terțiară contemporană este falimentară, dacă nu chiar în colaps.

De pe aceste poziții au apărut, și sunt întreținute, o serie de dileme cu privire la misiunea și funcțiile educaționale, științifice și sociale ale universităților contemporane, organizarea și dinamica internă, relațiile lor cu mediul extern, tipologia actuală a universității, criteriile și caracteristicile sine qua non, definitorii, pe care o instituție universitară trebuie să le dovedească pentru a dobândi identitatea de universitate etc., etc. Corelat cu această problematică, sunt analizate critic, cu mai multă sau mai puțină probitate științifică, ideile, modelele, moștenirea istorică, valorile fundamentale care au ghidat și au conferit semnificație organizării, acțiunilor și tradițiilor Universității de-a lungul timpului, neluându-se în considerare faptul mai mult decât clar că, fără a discuta istoria timpurie și ulterioară a învățământului superior, este imposibil a clarifica valid caracteristicile esențiale, interne, externe, situaționale și înțelegerea contemporană a acestuia.

(Continuare în pag. 8)

București 550

REFLECȚII LA DEZVOLTAREA URBANISTICĂ A BUCUREȘTIULUI (VII)

Clădirile de patrimoniu sunt memoria orașului

„O garoafă roșie la butoniera unui gentleman!”

Conf.univ.dr.arh. Adrian MAHU
Facultatea de Arhitectură

Un moment tragic în istoria Bucureștilor l-a constituit seismul din 4 martie 1977, care, dincolo de realitatea sa fatidică, ne-a făcut conștienți de un fenomen ciclic, care depășește puterea omenească. Era cel mai devastator cutremur după noiembrie 1940, atunci când s-a dărâmat celebrul bloc Carlton, despre care au scris multă vreme ziarile vremii.

Dar seismul din martie 1977 a mai însemnat și altceva pentru urbanistica Bucureștilor. De la această dată se instituie o campanie

de demolări fără precedent în istoria orașului, căreia îi cad victime clădiri de patrimoniu. Probabil prima construcție de patrimoniu demolată a fost biserica Enei de lângă Institutul de Arhitectură „Ion Mincu”.

Arhitectul Renzo Cărașu, care trăiește de mulți ani în Italia, mi-a povestit despre o zi din luna martie a anului 1977, când se afla la Catedra de Istorie a Institutului împreună cu profesorul Grigore Ionescu. De afară se auzeau niște zgomete foarte puternice; cei doi au

văzut consternați cum se demola Biserica Enei.

Muncitorii aduși refuzaseră să demoleze biserica și atunci s-au adus în grabă oamenii de nădejde ai regimului; aceștia, cu brațul unei macarale, au lovit turla bisericii, care s-a prăbușit într-un nor de praf. Profesorul Grigore Ionescu, albit la față, s-a repezit în încaperea alăturată să dea un telefon la o persoană cu o funcție înaltă în stat. A revenit la scurt timp cu lacrimi în ochi și nu mai putea să vorbească. A doua zi, arhitectul Renzo Cărașu a aflat că s-a desființat Comisia Monumentelor Istorice.

Strategiile și preocupările Universității Spiru Haret (I)

CALITATEA CA EXCELENȚĂ

(Urmare din pag. 1)

Pentru aprecierea corectă a conceptului de calitate a învățământului, credem că cele două tipuri de abordări menționate și definițiile ce li se asociază trebuie reunite și, pe această bază, să poată fi stabilit conținutul multivalent al acestui concept. Calitatea, în această viziune, este o stare a învățământului ale căru rezultate corespund unor standarde care asigură beneficiarilor săi șanse favorabile de angajare în muncă, deschizând chiar un nou orizont de abordare și soluționare a problemelor specialităților în care acționează. Realizarea unei calități ridicate a procesului de învățământ este condiționată direct de structura planului și programelor de învățământ și de corespondența dintre acestea și realizările de

suficiente, având un nivel științific corespunzător, oferindu-le condiții de pregătire în concordanță cu cerințele standardelor existente, cu realizările contemporane ale dezvoltării științifice, cu exigența specializărilor alese, creând astfel premise favorabile de angajarea absolvenților pe piața muncii, de încadrarea lor în timp scurt în exigențele locurilor de muncă”.

Referitor la **cultura calității**, dezbaterele care au avut loc până în prezent au ajuns la înțelegerea culturii calității ca fiind un concept ce se referă la sistemul organizațional orientat permanent spre sporirea calității, caracterizat prin două elemente distincte: o stare de valori cultural-psihologice, credințe, așteptări și angajamente comune față de calitate, pe de altă parte, un element structural

reflecte interesele membrilor de frunte din colectivul universitar, alături de cei ai consiliului universității (Analiza SWOT). Această analiză trebuie urmată de elaborarea *Planului strategic*, document sintetic conținând misiunea, domeniile și principalii indicatori cantitativi ai activității instituției. Acest document strategic trebuie însoțit de *planuri de dezvoltare anuală, de planul mijloacelor financiare necesare implementării lor în practică*. Trebuie subliniat că îmbunătățirea calității prin crearea culturii calității nu se poate realiza cu fonduri puține *iar costurile legate de neglijarea calității trebuie să fie recunoscute*. Cu timpul, lipsa fondurilor suficiente pentru măsuririle de calitate poate compromite misiunea instituțională. Investiția în calitate trebuie considerată indispensabilă pentru orice instituție de învățământ superior.

Constituirea *structurilor calității* este un element esențial în BUNELE PRACTICI ale implementării calității. Formarea unei categorii de *profesioniști în asigurarea calității* este o direcție ce se face simțită în prezent în tot mai multe universități, aceștia conlucrând cu cadrele universitare angajate în asigurarea calității. *Înființarea comisiilor calității* s-a dovedit soluția cea mai fiabilă în procesul de implementare și evaluare a calității, în timp ce *biroului de evaluare a calității* îi revine rolul esențial în sprijinirea procesului de evaluare a calității și de realizare a măsurilor de îmbunătățire necesare. Comisia ale calității pot fi organizate atât la nivelul instituției, cât și în cadrul fiecărei facultăți și catedre.

Comisia de calitate trebuie să dezvolte o permanentă **comunicare** cu structurile organizatorice ale instituției, cu toți membrii comunității universitare, pentru a evita izolarea și a crea în instituții un **climat de masă** favorabil promovării calității procesului de învățământ.

Sistemele de pilotare, de raportare și control ocupă, de asemenea, un loc important între instrumentele bunelor practici ale implementării calității. *Sistemul de pilotare* colectează datele în cursul fazelor de implementare a calității, le prelucerează și întocmește fișe cu rezultate ale performanței folosite în elaborarea de măsuri pentru înlăturarea eventualelor obstacole invitate și asigurarea succesului implementării calității. *Sistemul de raportare* organizează membrii comunității pentru realizarea concluziilor reieșite din analiza datelor culese de sistemul de pilotare. *Sistemul de control*, alcătuit din conducătorul instituției și managerul calității, întocmește *Raportul de analiză anuală a calității*, pe care îl înaintează consiliului de administrație.

Angajamentul față de calitate este un element central,

de natură culturală, al bunelor practici. Acesta urmărește să dezvolte la membrii comunității hotărârea de a participa activ pentru îndeplinirea și îmbunătățirea obiectivelor asigurării calității învățământului.

Procesele interne și externe de evaluare a calității sunt alte elemente esențiale ale bunelor practici.

Conducerea instituției are o funcție centrală în implementarea și funcționarea culturii calității. Ea trebuie să creeze condiții pentru introducerea și promovarea sistemului calității, pentru dezvoltarea relațiilor cu personalul și monitorizarea calității.

Implicarea studenților în dezvoltarea culturii calității este deosebit de importantă. Această implicare variază de la completarea unor formulare de evaluări didactice până la participarea la organisme de luare a deciziilor.

Asigurarea calității educației este realizată printr-un ansamblu de acțiuni de dezvoltare a capacității instituționale, de elaborare, planificare și implementare de programe de studiu, prin care se formează încrederea beneficiarilor că organizația furnizoare de educație satisface standardele de calitate.

Asigurarea calității exprimă, așadar, capacitatea unei organizații furnizoare de educație de a oferi programe de educație, în conformitate cu standardele comunicate. Asigurarea calității este *centrată preponderent pe rezultate, care, în cele din urmă, semnifică cunoștințele, abilitățile și deprinderile* acumulate, formate în decursul absolvirii unei programe de studiu. În asigurarea calității educației se pune accentul pe *trei domenii fundamentale*, (Metodologia de evaluare externă, 2006, p. 12-13) de organizare și funcționare a instituției furnizoare, și anume: *capacitatea instituțională* exprimând coerența sistemului propriu de comunicare și administrare, caracterul adecvat al resurselor materiale și financiare necesare funcționării stabile și pe termen lung, și al resurselor umane cerute de realizarea misiunii și obiectivelor stabilite; *eficacitatea educațională*, concretizată în modul de organizare și desfășurare a proceselor de predare, învățare și cercetare, tehnicile și metodele folosite, modul de selecție al studenților și personalului didactic, astfel încât să se obțină acele rezultate în învățare sau în cercetare pe care instituția și le-a propus prin misiunea asumată; *managementul calității* centrat pe acele strategii, structuri, tehnici și operații care permit realizarea performanțelor în asigurarea și îmbunătățirea calității educației.

Managementul se concentrează, deci, asupra modului de gestionare de către instituție a calității tuturor activităților sale.

(Urmare din pag. 1)

În sfera vieții familiale, strâns legată de profesiunea prin care omul își asigură mijloace de subzistență pentru sine și familia sa, el își fixează alte scopuri de durată, în funcție de principalele funcții ale familiei: de perpetuare a speciei, economice, educative. Astfel, în mod normal, își propune rolul de tovarăș de viață înțelegător și contribuitor la bunăstarea familială, de părinte iubitor, de educator și prieten. Dar, la fel de bine, poate să se complacă în a fi conflictogen, risipitor, neangajat afectiv și educativ, indiferent.

În legătură cu relațiile profesionale și cele familiale, omul își fixează și alte scopuri majore, între care, în primul rând, cele morale, prin care el poate alege între bine și rău în variatele lor ipostaze, între a respecta normele morale promovate de societate și a le desfi și nesocoti.

În plan civic, omul poate să participe mai mult sau mai puțin la viața cetății, să se înscrie sau nu într-un partid politic, să adere la anumite idei politice și să refuze altele și, în genere, să adopte fie o atitudine progresistă, fie una conservatoare sau chiar regresistă.

Cultural, orice om își asimilează mai mult sau mai puțin diferitele creații spirituale, își manifestă preferințele pentru unele sau altele, după cum, în funcție de pasiune și aptitudini, poate și să creeze ceva nou într-o sferă a culturii sau alta. El vine în contact cu creațiile din toate sferele culturii și poate fi deschis și receptiv față de toate, sau poate fi predominant un spirit teoretic – științific sau

filosofic -, sau moral, sau artistic, sau religios, după cum, dimpotrivă, se poate raporta negativ la toate formele culturii spirituale sau numai la una sau unele dintre ele.

Coroborând principalele scopuri urmărite de om, putem conchide că ele converg spre sensul general și complex al realizării de sine fie ca ființă duală, cu trebuințe materiale și trebuințe spirituale, fie ca ființă cvasi-monovalentă, covârșită de interesele materiale, sau (ceea ce se întâmplă mai rar) dominată de cerințele și aspirațiile spirituale. În afirmarea echilibrată, potrivit dualității, tinde spre realizarea sa ca om total, pe când în proiectările dezechilibrate, de ignorare a dualismului său funciar, va fi marcat de unilateralitate. Totodată, prin cultivarea cerințelor și aspirațiilor prețuite generic, de comunitate, ca pozitive, de elevare a naturii umane, se va afirma autentic uman, umanist, iar prin promovarea celor apreciate comunitar ca negative, de decădere a demnității umane, se va afirma inautentic, anumanist.

Premisele sensului existenței umane – Sensul omului și caracterul său liber ales

Am subliniat că sensul omului depinde de felurile sale de lungă durată, pe care și le fixează, de regulă, în perioada tinereții și a maturizării. Rezultă că sensul omului depinde de omul însuși, că el însuși își donează un sens. Fără a fi constrâns de cineva din exterior, cum ar spune Spinoza, omul, prin propria sa voință și conștiință, își fixează propriile sale proiecte privind profesia, căsătoria, viața familială,

participarea la viața politică, raportarea la diferitele domenii ale culturii.

În acest context, reamintesc concepția lui Sartre, după care orice proiect individual este liber ales. Și, într-un anumit fel, al lipsei constrângerii, concepția lui Sartre este îndreptățită.

Totuși, așa cum am accentuat, individul uman depinde nu numai de el însuși, adică de voință și conștiință sa, ci și de fondul său natural și social, iar libertatea sa nu exclude necesitatea. În consecință, apare și întrebarea în ce constă necesitatea care se însinuează în scopurile pe care omul și le propune și care-i conferă un sens.

Sensul omului și caracterul său destinal

În spatele scopurilor fixate de om se află, ca stratul lor cel mai adânc, natura lui bio-psihoso-cial-istorică, din care izvorăsc și diferitele cerințe materiale sau spirituale. Corpul își are nevoile sale (de hrană, apă, sex, mișcare, aer etc), după cum spiritul le are pe ale sale (de libertate, dreptate, adevăr, bine, frumos, sacru). Ele îl determină pe om să acționeze în vederea satisfacerii lor. De aceea, putem spune că, în măsura în care scopurile omului sunt determinate, cel mai profund, de trebuințele sale, sensul existenței umane are un caracter destinal. Nu întâmplător vechii filosofi greci au înțeles destinel (sensul) omului ca menirea acestuia de a se afirma în spiritul adevărului, binelui și dreptății. Ei au gândit că destinul omului depinde și de cetate, de măsura în care legile cetății respectă datul natural al ființei umane. Mai mult, dat fiind că omul, cu

trebuințele sale, este ancorat în natură, ei considerau că destinul presupune armonia dintre om și natură, iar cum armonia era socotită divină, destinul înseamnă și încercarea omului de a se apropia tot mai mult de divinitate.

Într-adevăr, destinul sau sensul existenței umane este întrucâtva prefixat atât de natură, de la care provine dimensiunea sa bio-psihică, înzestrată cu trebuințe și aptitudini, cât și de societate, întrucât scopurile omului trebuie să țină cont nu numai de datele lui naturale, ci și de relațiile, regulile și legile sociale, fie ele favorabile sau defavorabile afirmării naturii umane.

Temeiul valoric al sensului existenței umane

Atât cerințele naturale, cât și cele spirituale tind să se impună, iar omul își fixează ca scopuri nu chiar aceste cerințe, ci „lucrurile” (realitățile) prin care pot fi satisfăcute. Dar scopurile și, deci, sensul nu pot fi stabilite decât în urma unei triple cunoașteri: a trebuinelor, a însușirilor lucrurilor și a raportului dintre trebuințe și însușiri. Mai mult, pentru a-și proiecta sub forma scopurilor anumite realități, omul trebuie nu numai să le cunoască însușirile folositoare, ci și să le aprecieze ca atare, prețuindu-le incluzând și un anumit atașament afectiv. Prin aprecierile sale, omul transformă realitățile evaluate (bunurile) în valori. Ele, valorile, nu se reduc nici la lucrurile brute, neintrate în sfera evaluării, nici la aprecierile care nu au corespondență în realitate sau care contravin realității, ci sunt uniri de bunuri cu aprecieri. În plus, aprecierile generatoare de valori, valorice, chiar dacă aparțin indivizilor umani, nu pot fi strict individuale, ci au necesarmente caracter transindividual, comunitar, deoarece valorile satisfac cerințe general-umane, specifice omului ca om, iar nu interese pur egoiste, lipsite de orice ecou social.

Așadar, având ca fundal mai îndepărtat trebuințele general-umane, alegerile oamenilor au ca temei nemijlocit valorile promovate de comunitate, de societate. Scopurile și acțiunile umane sunt în funcție de înfăptuirile valorice validate de societate, iar contribuțiile innoitoare aduse de oameni, diferite de valorile existente, vor fi, totuși, concordante cu ele, pentru că, altfel, n-ar fi recunoscute și acceptate de societate.

vărf ale științei și tehnicii din fiecare moment al dezvoltării istorice, de complementaritatea dintre aceste programe și modul în care se realizează prin intermediul cursurilor, seminarilor și metodelor de evaluare cu cerințele vieții reale, ale practicii social-economice existente. Mesajul esențial al conceptului de calitate rămâne, așadar, importanța sa primordială pentru utilizatorii politici de calitate, faptul că profesorii și studenții sunt cei care o realizează, că eficiența învățământului depinde de angajamentul acestor protagoniști, în raport cu rigorile pe care le degajă acest concept.

În practică, este mai important cum definește fiecare participant la procesul de învățământ calitatea activității pe care o prestează. În țările europene se întâlnește, într-adevăr, definiții proprii asupra calității învățământului, iar universitățile, fiecare în parte, au elaborat definiții specifice în funcție de misiunea ce și-au asumat-o, de resursele de care dispun, de cerințele beneficiarilor educației.

formare profesională nu este doar un aspect tehnic, ci depinde de obiective specifice, realizate în diferite unități de timp”; a doua definiție adoptată în cadrul programelor E.U. Phare de modernizare a învățământului profesional și tehnic, face precizări asupra calității ca „*nivel de satisfacție în raport cu sfera de educație și formare profesională, stabilită prin conformitate la standarde și prin atingerea unui nivel de excelență așteptată, realizate de beneficiari și de alte părți interesate*”.

În ceea ce ne privește, autorii *Mamulului calității învățământului* la Universitatea Spiru Haret, am căzut de acord să definim calitatea învățământului nostru universitar ca fiind „*o stare a învățământului care îl face atractiv, accesibil și eficient pentru candidații provenind din toate categoriile și straturile sociale ale populației, inclusiv a celor care lucrează în străinătate, printr-o curricula universitară consonantă cu cerințele de specialități ale societății, prin asigurarea de resurse de învățare și activități didactice*”.

managerial având drept scop coordonarea eforturilor individuale în vederea sporirii calității.

Primul element, cel cultural-psihologic, se referă la membrii comunității universitare: în timp ce acela structural/managerial se referă la instituție. Într-o cultură a calității autentice, aceste două elemente sunt legate printr-o bună comunicare, prin discuții și procese de anticipare la nivel instituțional. Studiile naționale de calitate au identificat autonomia instituțională drept condiția esențială a unei culturi mature a calității.

În legătură cu implementarea culturii calității într-o instituție, s-au detașat un set de *bune practici*, care pot asigura succesul în eforturile spre calitate. *Planificarea strategică* este identificată ca un principal factor în implementarea culturii calității. Conținutul strategiei trebuie să fie legat de misiunea instituției, prezentată în mod clar, pentru a evita obiective contradictorii, nerealiste. Punctul de pornire ar trebui să constituie o *analiză a punctelor slabe și a celor forte* din activitatea instituției, care să

UNIVERSITATEA, ÎNCOTRO?

(Urmare din pag. 1)

Aceste modele au oferit fundamentele teoretice, metodologice, structurale și funcționale ale constituirii și evoluției universităților europene în epoca modernă și contemporană. Ele sunt în măsură să explice stadiul actual și configurația învățământului superior european și nu numai, caracterizat prin existența mai multor tipuri de universități, unele reale, altele care nu au o identitate academică propriu-zisă, având ca misiune „servirea” adevărului, a științei, a societății sau alte interese, a uneia sau mai multor priorități egale, paralele sau contrare etc., etc.

Acesta este contextul în care se discută dacă și în măsură în care modelele și idealurile humboldtian, napoleonian, newtonian ș.a. mai sunt valabile astăzi, în condițiile în care contextele istorico-sociale s-au transformat și continuă să se transforme din ce în ce mai profund și inedit, în ritmuri din ce în ce mai alerte.

În această privință, există astăzi „tânguirii” expresive cu privire la „trădarea” și „falimentul” proiectului liberal al educației, în condițiile în care se consideră că „... funcția didactică a universității este subevaluată, în favoarea cercetării, care este din ce în ce mai puțin în contact cu solicitările lumii reale sau cu înțelegerea „cittorului comun”,

dintre universități pentru prestigiu, reputație, statut, studenți, finanțare etc.

Din această cauză, este necesar și util a decela mai în profunzime semnificația și conținutul conceptului de „excelexență”. Prima constatare este aceea că excelexența nu este echivalentă cu managementul calității totale (TQM). A doua constă în aceea că aceasta nu este ceva „importat” în universitate din practica afacerilor, în efortul de a conduce universitatea ca și cum ea ar fi o afacere. Ceea ce înseamnă că excelexența în învățământ nu presupune că universitatea este identică cu o afacere, ci doar în unele aspecte ale sale susțin unui, în timp ce alții susțin că este „corporatie”, întrucât, dezvoltându-se în interiorul universității, devine principii unificator al universității contemporane.

Ca principii integrator, excelexența are un avantaj singular, fiind complet lipsită de semnificație, respectiv este „non-referențială”. Necesitatea excelexenței este agreată de către toată lumea, în primul rând, pentru că nu este o ideologie, în sensul că nu are un referențial extern și nici conținut intern. Tocmai din această cauză, invocarea excelexenței depășește problema valorii transversale a disciplinelor, din moment ce ea nu este un „criteriu” și niciun „standard de judecată”, ci un calificativ a cărui semnificație

este stabilită în relație cu altceva. Pe de altă parte, excelexența nu se limitează la nivelul învățământului universitar, funcționând ca principii de translatibilitate, la foarte diferite sfere și domenii ale realității, indiferent de orice calități sau efecte specifice ale acestora. Și, tocmai din această cauză, ea nu poate funcționa ca instrument valid al clasificărilor și ierarhizărilor unităților de învățământ superior.

Aceasta sun dar câteva elemente, sumar tratate, ale contextului actual în care mediul academic este chemat să răspundă la un complex ansamblu de probleme presante privind stadiul actual și perspective evoluției sale viitoare. Chiar și o sumară și incompletă enumerare este mai mult decât evidentă în privința gradului de redutabilitate a acestora:

- care sunt elementele caracteristice ale misiunii, funcțiilor și structurilor tradiționale ale universității care se justifică a fi reținute și care nu?
- învățământul, studiile universitare și postuniversitare vor trebui să rămână împreună în cadrul unor entități integrate sau vor trebui să divorțeze?
- studiile economice, ingineresti, medicale sau pedagogice etc. mai este util să aparțină aceluiași instituții de învățământ superior, cu cele ale științelor exacte și umaniste?
- ce se poate spune și ce ar fi justificat să se spună despre

creșterea continuă a numărului de studenți la un milion de locuitori, care, astăzi, este de cca. 20.000/milion de locuitori și se prevede a se ridica la 100.000/milion de locuitori, în anul 2040, la nivel mondial?

- dar despre „masificarea” educației terțiare ?

- care vor fi cele mai adecvate modalități de extindere a învățământului universitar ca sistem și a relațiilor dintre universități și instituțiile nonacademică?

- ce tipuri și sisteme de politici ale studiilor universitare va fi eficient să fie promovate: sistemele publice, centralizate, cele flexibile, diverse ca statut și organizare, de tip „rețea”, cu efort de coordonare a actorilor implicați, în condițiile partenariatului privat-public sau cele care promovează o extremă diversitate organizațională?

- care vor fi principiile și valorile fundamentale ale universității care vor ghida activitatea și viața ei în viitor?

Revine universității și managementului său rolul de a fi în măsură să stabilească și să impună principiile și valorile universității, în mod explicit, în orice dezbateri și decizie care privește universitatea ca instituție socială, care produce și diseminează cunoaștere și formează profesioniști de înaltă calificare pentru toate domeniile și sferele de activitate și viață socială, ca o condiție de a nu-și pierde credibilitatea, prestigiul și rațiunea de a exista.

Nimic fără o riguroasă fundamentare sociologică

Născut la Iași în 1880, Dimitrie Gusti și-a petrecut copilăria în Moldova, către care își va îndrepta mai târziu preocupările științifice și politice. În 1898 s-a înscris la Facultatea de Litere din Iași și a început competiția pentru ocuparea ei. Ministrul Instrucției și Cultelor, Spiru Haret (1907-1910), a refuzat însă numirea lui Gusti, pentru că ar fi fost prea tânăr. Gusti s-a întors atunci în străinătate, de data asta la Paris, spre a lua contact direct și a lucra cu Emile Durkheim.

Viziunea sociologică a lui Dimitrie Gusti este una de cercetare și aplicare și nu poate fi înțeleasă decât în strânsă legătură cu concepția lui politică și etică. Încă din 1910, când și-a început activitatea pedagogică la Universitatea din Iași, Dimitrie Gusti își anunța convingerea că „sociologia nu poate fi despărțită de studiul științelor sociale, în special de politica și de etică”. Gândirea politică a lui Dimitrie Gusti este concentrată în schema sociologie-politică-etică. Astfel, orice acțiune politică, dornică să depășească pro-

Constantin Leonardescu, a fost declarată vacantă *Catedra de Istorie a filosofiei antice și Etică* de la Facultatea de Litere din Iași și a început competiția pentru ocuparea ei. Ministrul Instrucției și Cultelor, Spiru Haret (1907-1910), a refuzat însă numirea lui Gusti, pentru că ar fi fost prea tânăr. Gusti s-a întors atunci în străinătate, de data asta la Paris, spre a lua contact direct și a lucra cu Emile Durkheim.

Viziunea sociologică a lui Dimitrie Gusti este una de cercetare și aplicare și nu poate fi înțeleasă decât în strânsă legătură cu concepția lui politică și etică. Încă din 1910, când și-a început activitatea pedagogică la Universitatea din Iași, Dimitrie Gusti își anunța convingerea că „sociologia nu poate fi despărțită de studiul științelor sociale, în special de politica și de etică”. Gândirea politică a lui Dimitrie Gusti este concentrată în schema sociologie-politică-etică. Astfel, orice acțiune politică, dornică să depășească pro-

Gusti era veșnic preocupat de ideea că orice acțiune metodică nu poate fi dusă decât în cadrul unor forme organizatorice clare, orice muncă în comun urmând a fi instituționalizată.

Henri H. Stahl

cedeau empirice, nu are altă soluție decât asistența științei. Există un mesianism cultural în gândirea gustiană - conform căruia politica eficientă și salvatoare nu putea fi concepută fără o riguroasă fundamentare sociologică.

„Meritul cu totul excepțional al profesorului Gusti a fost credința că școala românească de sociologie ar avea menirea de a constitui pentru prima oară în istoria doctrinelor sociale o sociologie științifică a

r e a l i t - ților sociale, în special a celei r o m â n e ș t i , bază pentru o viitoare sinteză a sociologiei națiunii în totalitatea sa [...] C r e d i n ț a profesorului a însoțit în mintea și în sufletul nostru mândria de a fi părtași la o t e m e r a ră încercare de a ne avânta spre o sociologie care să stea în fruntea celei mondiale, cu hotărârea ca sociologia românească să ajungă a fi cea dintâi sociologie științifică din lume” - avea să mărturisească unul dintre discipolii săi, Henri H. Stahl.

Iar în anii '30, după încheierea mandatului lui Gusti la Ministerul Învățământului,

măsură, la înlăturarea empirismului legislativ.”

Această concepție sociopolitică asupra modernizării, dincolo de politicile în competiție, a constituit o reală strategie de comunicare, prin care tinerii intelectuali au fost atrași în proiectul de modernizare a societății românești. În școala lui Dimitrie Gusti putea intra orice tânăr studios, indiferent de valorile sau credințele politice, important era să-și dorească modernizarea societății românești.

Așadar, burghez în mentalități și liberal în profesune, Gusti a manifestat și exprimat încredere în știință, în cunoaștere și în educația culturală. Naționalismul gustian este unul constructiv, mereu preocupat să ridice starea socială a țărânimii și, astfel, să modernizeze națiunea română. Naționalismul promovat în Școala de Sociologie de la București de către profesorul Gusti nu este unul anacronic, ci construiește națiunea culturală română și românismul.

Ovidiu NACU

IMPACTUL GLOBALIZĂRII ASUPRA EVOLUȚIILOR SOCIAL-ECONOMICE DIN SECOLUL AL XXI- LEA

Doctorand Sebastian ȘERBĂNESCU

Globalizarea este un proces ireversibil caracterizat prin accentuarea pe plan mondial a tendinței de reducere și eliminare a barierelor dintre economiile naționale, precum și prin amplificarea legăturilor dintre aceste economii, ca efect, dar și ca premisă a liberalizării comerțului, investițiilor străine și tranzacțiilor financiare.

Intensificarea globalizării constituie o trăsătură fundamentală a economiei mondiale la începutul acestui secol, iar teoria și practica managerială, deopotrivă, au demonstrat că succesul și performanța oricărei organizații – reflectate în rentabilitatea și competitivitatea acesteia pe piața globală - depind decisiv de adoptarea și aplicarea unor strategii care să asigure racordarea permanentă și dinamică, eficace și eficientă, la cerințele actuale și de perspectivă ale mediului global de afaceri aflat în continuă transformare, cum este cel actual.

Strategia trebuie să reprezinte ansamblul obiectivelor majore ale organizației pe termen lung, principalele modalități de realizare împreună cu resursele alocate, în vederea obținerii avantajului competitiv, potrivit misiunii organizației .

Misiunea constituie concepția managementului de vârf al organizației cu privire la profilul identitatea și direcția majoră în care organizația urmează să evolueze pe termen lung, răspunsul individualizat al firmei la întrebarea: „ce este și ce va fi firma?”. Declaraarea misiunii trebuie să aie în calcul trei factori: nevoile clienților - ce se satisfac; grupurile de clienți - cine sunt satisfăcuți; tehnologiile utilizate și funcțiile implicate - cum sunt satisfăcute nevoile clienților.

Raportând misiunea firmei la cerințele impuse de globalizarea economiei mondiale,

considerăm că aceasta va trebui să aibă în vedere:

- caracteristicile nevoilor de pe fiecare segment al pieței globale și mutațiile permanente care se înregistrează în dinamica acestora;
- evoluțiile care marchează creșterea accesului la informații a consumatorului modern;
- asigurarea receptivității , deschiderii largi și preocupării permanente în direcția asimilării și aplicării de noi tehnologii în toate domeniile de interes pentru organizație.

Obiectivele și opțiunile strategice

Obiectivele fundamentale desemnează acea categorie de obiective care vizează orizonturi îndelungate de timp și care fac referire la ansamblul activităților desfășurate de firmă sau la componente majore ale acesteia; ele sunt necesare pentru fiecare rezultat cheie pe care managerii îl consideră important pentru succes.

În definirea acestor obiective fundamentale, organizațiile trebuie să aibă în vedere faptul că, în economia globală a viitorului, locul și caracterul de durabilitate a dezvoltării lor vor fi puternic marcate, pe de o parte de abilitatea lor de a previziona, anticipa (provoca chiar) și fructifica oportunitățile oferite de mediu, iar pe de altă parte, de capacitatea de a face față problemelor pe termen lung, imbinând cerințele de natură economică cu cele sociale și ecologice, care încep să fie în tot mai mare măsură un factor restrictiv al activității de management, dar care factor, printr-o abordare adecvată, se poate transforma într-un adevărat atu.

Opțiunile strategice se referă la o paletă largă de modalități de realizare a obiectivelor strategice care afectează o parte considerabilă

a activității organizației și din cadrul cărora va fi aleasă cea abordare care conduce la calea cea mai rațională de realizare a obiectivelor strategice (restructurarea organizării; re tehnologizarea; re proiectarea sistemului de management; informatizarea activităților; asimilarea de noi produse; specializarea; re profilarea firmei etc.)

Acestea impun adeseori o combinare a opțiunilor în cadrul unor procese de analiză obiectivă, de evaluare a punctelor forte și a celor slabe ale firmei, a posibilelor sale traiectorii de evoluție și a raportului efect / efort în operaționalizare.

Resurse și termene de îndeplinire a strategiilor

De regulă, la stabilirea strategiilor, preocuparea esențială vizează fondurile de investiții, prin care se asigură suportul financiar necesar materializării opțiunilor strategice, iar aspectul principal constă în stabilirea mărimii acestora, în funcție de necesitățile impuse de fiecare opțiune strategică și de posibilitățile de alocare din surse proprii, luându-se în considerare faptul că „*nici o firmă nu-și poate permite tot ceea ce ar dori să facă. Esența planificării strategice constă în alocarea resurselor către acele domenii cu potențialul cel mai mare de dezvoltare în viitor*” (Reginald Jones). Apariția și dezvoltarea perspectivei de abordare a strategiei bazată pe resurse a determinat amplificarea interesului de a lega explicarea avantajului competitiv și la dinamicii acestuia de caracteristicile resurselor și de modul în care aceste caracteristici variază în timp.

Prin tendința de liberalizare a pieței financiare, a celei de capital a investițiilor internaționale, globalizarea poate contribui la lărgirea plajei

surselor de finanțare, dar în dimensionarea și structurarea optimă a resurselor financiare consider că trebuie avut în vedere faptul că, deși globalizarea favorizează asimilarea rapidă a progreselor tehnice și tehnologice înregistrate în orice colț al lumii, costurile foarte ridicate ale acestui transfer know-how limitează adeseori accesul firmelor mai puțin înzestrate financiar, mărind decalajul față de vârfurile de lance ale progresului.

Acestea delimitează perioadele de operaționalizare a strategiei, prin ele precizându-se de regulă momentul declanșării, termenele intermediare care marchează momente semnificative în îndeplinirea obiectivelor strategice și momentul finalizării implementării strategiei. Importanța rigurozității determinării și respectării acestora în condițiile globalizării poate fi dedusă din simpla apellare la:

- scurturaa ciclurilor de viață ale produselor;
- reducerea intervalului temporal dintre apariția ideii de nou produs și apariția efectivă a acestuia pe piață;
- rapiditatea înnoirii produselor, tehnologiilor și echipamentului;
- fenomene care oferă avantaje firmelor care reușesc să surprindă cât mai fidel evoluțiile contextuale;
- anticiparea concurenților în acțiuni care demonstrează că factorul timp este esențial în abordarea strategică a managementului firmei;
- identificarea resurselor strategice pentru accelerarea proceselor economice care conduc la comprimarea spațiului și a timpului.

Practica a demonstrat că strategiile de succes se fundamentează pe un avantaj competitiv susținut, iar „provocarea strategiei competitive este de a crea avantaj competitiv, adică de a realiza produse sau servicii superioare dintr-un punct de vedere semnificativ pentru consumatori,

comparativ cu ofertele de articole similare ale majorității concurenților”.

Pe măsura adâncirii competiției globale, managerii vor fi tot mai mult „judecați” în funcție de abilitatea lor de a identifica, cultiva și exploata competențele distinctive care fac posibilă creșterea, astfel încât devine necesară chiar reconsiderarea noțiunii de firmă: pe termen scurt, competitivitatea unei firme derivă din raportul preț/performanță, înregistrat pentru produsele curente; dar supraviețuitorii primului val al competiției globale, vestul Europei și Japonia, deopotrivă, au convers către standarde formidabile similare în privința produselor, costurilor și calității – obstacole minime în calea competiției continue și globale, dar tot mai puțin importante ca surse ale avantajului diferențial. Pe termen lung, competitivitatea este dată de abilitatea de a construi la costuri mai scăzute decât competitorii și mai rapid decât aceștia, competențele distinctive care sporesc neantipat rezultatele.

Sursele reale ale avantajului trebuie să se găsească în abilitatea managementului de a integra tehnologiile și capacitățile de producție în competențele care permit firmei să se adapteze rapid mediului în schimbare.

Învățămintele și acțiunile pragmatice

Într-o optică strategică și în condițiile în care firmele acționează într-un mediu tot mai imprevizibil , utilizarea tehnologiilor intelectuale – creative, de prognoză, de cercetare a pieței, de consultanță și informatice va reclama creșterea generală a nivelului de cultură organizațională cu manifestări și consecințe asupra dezvoltării reale și competitive a firmei pe piața internațională. În legătură cu această tendință, vom asista la intensificarea legăturilor

firmei de afaceri cu instituțiile de cercetare științifică, cu universitățile, cu birourile de consultanță științifică și tehnologică, managerială, financiară, juridică, și informatică.

Stilul de conducere al managerului european într-o organizație influențează în mare măsură satisfacția și randamentul personalului, cu impact direct asupra profitabilității și dezvoltării unei afaceri.

Nu este suficient ca la nivelul de vârf să existe cunoștințele și abilitățile necesare, iar la nivele inferioare să nu se aplice aceleași principii.

În practica managerială, tonul, referitor la stilul de conducere pentru realizarea misiunii firmei, îl dă topmanagementul, care induce în organizație programele și obiectivele care țințesc performanța.

Abilitățile specializate ale unui manager în cadrul organizației: talentul său managerial, capacitatea sa în direcția cercetării și dezvoltării, legăturile informale, pe care le creează și le menține, intuiția creativă de a combina, sintetiza sau grupa fenomene, în așa fel încât din întregul constituit să se obțină mai mult decât s-a introdus, sunt obligatorii și esențiale pentru orice manager care operează în contextul globalizării.

Analiza, din perspectiva globalizării economiei a conținutului și componentelor strategiei, relevă un ansamblu de provocări majore la adresa firmelor, care trebuie să integreze în deciziile lor manageriale tot mai multe variabile, ce apar într-un mediu tot mai volatil și competitiv.

Provocările se intensifică și se acutizează în cazul mediului de afaceri românesc, care are de surmontat un decalaj semnificativ în ceea ce privește cunoștințele teoretice și aplicarea în practica economică a strategiei.

Poate vă interesează !

București 28,23% zgomot verde

Galeriile Sigma din București vă invită marți, 7 aprilie, ora 19.00, la vernisajul expoziției de fotografie „București 28,23% zgomot verde”, semnată Miluță Flueraș. La cea dintâi expoziție personală, tânărul fotograf ne prezintă un București pierdut de obiectivul aparatului de fotografiat și poate de ochiul trecătorului...

Bucureștiul cu zgomot verde este orașul nostru, situat și plasat în diferite contexte și evaluat mereu cu o altă optică, orașul numit cândva „Micul Paris”, locul contrastelor și al griului intens al blocurilor...Toate culorile, cu sau fără zgomot, sunt prezente în fotografia lui Miluță Flueraș. Expoziția este deschisă în perioada 7-30 aprilie și poate fi vizitată de luni până vineri, în interval orar 9.30-18.00.

Homo Videns

Casa de Cultură a Studenților București găzduiește în perioada 31 martie - 15 aprilie 2009, expoziția de fotografie *Homo Videns*. Sunt prezentate cele mai frumoase 30 fotografii realizate în cadrul proiectului *Homo Videns*, fotografii de making of și trei filmeleț create la Buzeni.

Proiectul este organizat de *Asociația Euroarte*, în parteneriat cu *Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități din Republica Moldova*, *Casa de Cultură Buzeni*, *Casa de Cultură a Studenților București*, *Asociația Vasiliada*, *Asociația 1 iunie 2001*, și finanțat de Comisia Europeană prin programul *Tineret în Acțiune*.

Participă 30 de tineri cu dizabilități auditive și de vorbire din Basarabia și România, care, timp de 10 zile, au dat frâu liber creativității, imbinând utilul cu plăcutul și distracția cu învățarea activă, participativă (fotografie, filmare, videoproiecții, exerciții, călătorii, recreere, jocuri).

Actorii și fotograful, portrete de actori români celebri

Omul și actorul; iată o diferențiere greu de făcut atunci când privim către Mircea Albulescu, Victor Rebengiuc, Mariana Mihuț sau Virgil Ogășanu. „Actorii și fotograful” aduce mai aproape de public oamenii de dincolo de roluri.

Intre 1 si 15 aprilie, proiectul **Actorii și fotograful** ii invită pe îndrăgostiții de teatru românească la Cărturești București, în str. Arthur Verona 13-15, la o întâlnire cu Mircea Albulescu, Radu Beligan, Marius Bodochi, Cornel Ciupercescu, Theodor Danetti, Mihai Dinvalde, Mariana Mihuț, Virgil Ogășanu, Silvia Năstase, Ștefan Radof, Victor Rebengiuc, Ruxandra Sireteanu și Dorel Vișan.

Expoziția completează panopia actorilor pe care Simion Buia dorește să-i cuprindă, în 2010, într-un album de artă. *Actorii și fotograful* va surprinde 111 actori români celebri în ipostază simplă, cotidiană

Simion Buia a revenit în România după 14 ani de străinătate, pentru a-și împlini un vis: „O carte cu cei mai buni actori români, aleși pe sprânceană”. „Ei mor, domnule, și câți dintre ei au fotografii memorabile? Au murit Ștefan Iordache, Ovidiu Iuliu Moldovan, Ernest Maftei, Ilarion Ciobanu, Florian Pittis, Adrian Pintea, Colea Răutu și Sorin Gheorghiu. Arătați-mi un portret „simplu” al acestor actori” - își argumentează Simion Buia interesul pentru un proiect unic.

Simion Buia a studiat estetica fotografiei la Kunstakademie Dusseldorf și jurnalismul la Faculté Libre de Paris et d’Île de France. Trăiește în Dusseldorf și București, unde organizează workshopuri de fotografie.

Workshopuri Photolife

Pentru luna aprilie, Dan Dinu împreună cu echipa Photolife vă invită să participați la două workshop-uri inedite, ce se vor desfășura în Brașov .

FOTOGRAFIA DIGITALĂ. Se va desfășura în data de 11 aprilie și va fi dedicat în întregime prelucrării, editării, indexării și arhivării imaginilor digitale. Pe lângă o parte teoretică, despre *formatul RAW, histogramă* și alte lucruri apărute odată cu fotografia digitală, va exista și o parte practică, în care se vor învăța funcțiile programului *Adobe Lightroom*, program special dedicat fotografilor, și vom vedea cum putem indexa arhiva de fotografii pe care o deținem. Pe lângă toate acestea, se va da discuta despre color management și despre cum să ne alegem un monitor și cum să îl calibrăm.

DE LA FOTOGRAFIE LA DIAPORAMA. Are loc în data de 12 aprilie și este dedicat realizării unei diaporame. Partea teoretică va cuprinde aspecte generale despre cum să ne organizăm o expediție fotografică carde unde să realizăm fotografii spectaculoase și cum să edităm aceste fotografii pentru a realiza o diaporamă. În partea practică vom învăța cum să realizăm o diaporamă cu ajutorul programului *Proshow Producer*, vom vedea cum se pot crea efecte interesante, care să uimească audiența și cum putem mixa muzica pentru a obține efectul dorit.

Ambele workshop-uri vor cuprinde foarte multe exemple, studii de caz și diaporame. Există posibilitatea urmăririi ambelor workshop-uri împreună, pentru a putea avea un workflow mult mai complet. Pe www.photolife.ro aflați mai multe detalii.

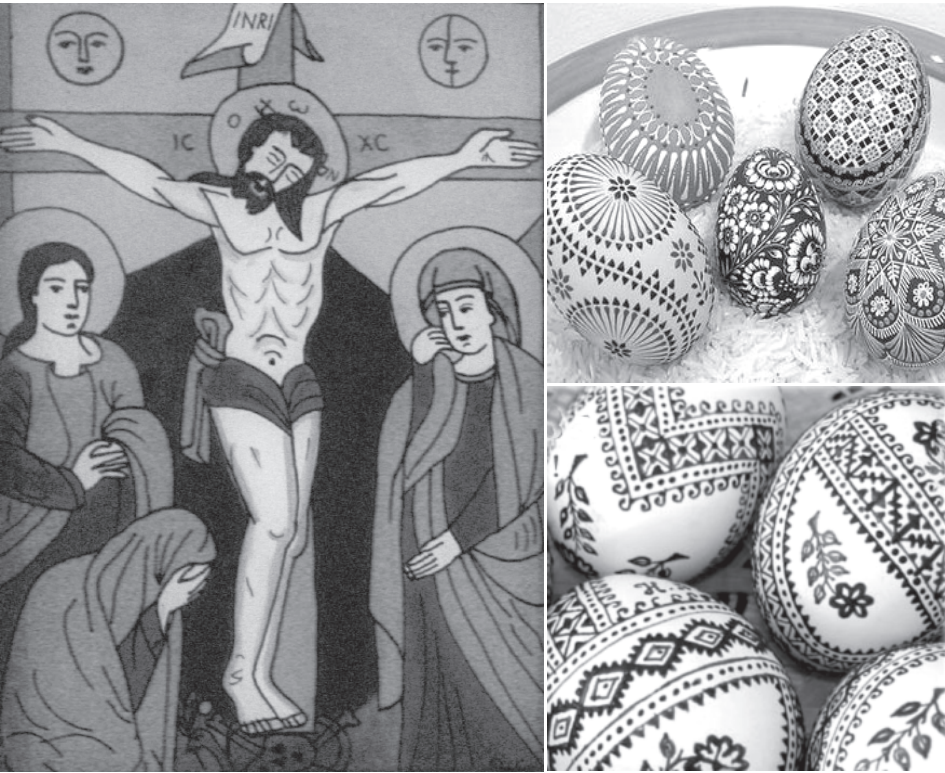
Patimile și Învierea Mântuitorului în creația populară contemporană

Centrul Național pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale, cu sprijinul Ministerului Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național, organizează expoziția de icone pe lemn și pe sticlă și artă naivă **Patimile și Învierea Mântuitorului în creația populară contemporană**, în perioada 2-14 aprilie 2009, la Centrul Național de Artă „Tinerimea Română”, str. Schitu Măgureanu nr. 4, București.

Expoziția cu vânzare (icone pe sticlă și lemn, artă naivă, ouă încondeiate) oferă publicului o selecție dintre cele mai valoroase lucrări ale unor cunoscuți creatori contemporani din București și din țară. Vor expune icone pe lemn și pe sticlă: Maria Colhon (Alba), Elena Mateescu (Argeș), Cecilia Cișmașu, Stela Costache, Oana Ducu, Lucreția Crăciun, Maria Măciucă, Liana-Cristina Pui, Valeriu Stoica (București), Florentina Grecu (Dâmbovița), Ina-Diana Panamarcu (Galați), Vasile Marin (Prahova), Sergiu Părvu (Sibiu), Adina-Elena Mocanu (Teleorman) și grupul de elevi de la Școala nr.1 din Chitila (Ilfov).

Pe simeze vor fi expuse, de asemenea, lucrări ale celor mai de seamă artiști naivi contemporani: Mariana Mihuț (Arad), Nicolae Pătru (Argeș), Ioan Măric, Catinca Popescu, Valentina Alexandra Porțan, Constantina Voicu (Bacău), Camelia Constantin, Gustav Ioan Hlinka, Doina Marița Hlinka, Mihai Vintilă (Caras-Severin), Elena Ferdinand (Dâmbovița), Doina Moldoveanu (Galați), Gheorghe Ciobanu, Lucica Ciobanu, Calistrat Robu, Costel Tănase (Iași), Teodor Morar (Mureș), Denisa Mihăilă (Timișoara), Costică Onuță (Vaslui) ș.a.

Expoziția este deschisă în perioada 2-14 aprilie 2009, zilnic, între orele 10-18.

Organizația Tratatului Atlanticului de Nord este o alianță politico-militară stabilită prin Tratatul Atlanticului de Nord, semnat în Washington pe 4 aprilie 1949. Călălat nume oficial al ei este echivalentul în limba engleză, **North Atlantic Treaty Organisation**, sau **NATO**.

Cel mai important pasaj al tratatului este Articolul V, care declară: *„Părțile convin că un atac armat împotriva uneia sau mai multora dintre ele, în Europa sau în America de Nord, va fi considerat un atac împotriva tuturor și, în consecință, sunt de acord că, dacă are loc asemenea atac armat, fiecare dintre ele, în exercitarea dreptului la autoapărare individuală sau colectivă recunoscut prin Articolul 51 din Carta Națiunilor Unite, va sprijini Partea sau Părțile atacate prin efectuarea imediată, individual sau de comun acord cu celelalte Părți, a oricărei acțiuni pe care o consideră necesară, inclusiv folosirea forței armate, pentru restabilirea și menținerea securității zonei nord-atlantice.*

State Membre, de la fondarea NATO în 1949 și împreună cu anul de aderare

- Belgia, Bulgaria (2004), Canada, Cehia (1999),

Danemarca, Estonia (2004), Franța, Germania (1955), Grecia (1952), Ungaria (1999), Islanda, Italia, Letonia (2004), Lituania (2004), Luxemburg, Olanda, Norvegia, Polonia (1999), România (2004), Portugalia, Slovacia (2004), Slovenia (2004), Spania (1982), Turcia (1952), Regatul Unit al Marii Britanii, Statele Unite ale Americii.

Scurt istoric. Pe 17 martie 1948, Benelux, Franța, și Regatul Unit au semnat Tratatul de la Bruxelles, care este un preambul la înțelegerea NATO.

URSS și statele aliate ei au format Pactul de la Varșovia în 1955 pentru a contrabalansa NATO. Ambele organizații au fost forțe opoente în războiul rece. După căderea Cortinei de Fier în 1989, Pactul de la Varșovia s-a dezintegrat.

NATO și-a asumat primul angajament militar în Războiul din Kosovo, unde a pornit o campanie de 11 săptămâni împotriva statului Serbia și Muntenegru începând cu 24 martie și terminând cu 11 iunie 1999.

Trei foste țări comuniste, Ungaria, Republica Cehă și Polonia, s-au alăturat NATO în 1999. La întâlnirea la vârf de la Praga (Republica Cehă) din 21 noiembrie-22 noiembrie 2002, șapte țări au fost invitate

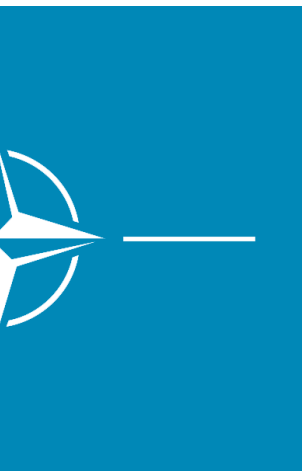
spre a începe negocierile de aderare cu alianța: Estonia, Letonia, Lituania, Slovenia, Slovacia, Bulgaria și România. Țările invitate s-au alăturat NATO în 2004. Albaniei și Fostei Republici Iugoslave a

Macedoniei li s-a comunicat că nu îndeplinesc criteriile economice, politice și militare și că vor trebui să aștepte. Croația a făcut în 2002 și este abia la începutul procesului.

Decizia lui Charles de Gaulle de a revoca comanda militară franceză în 1966 , pentru a-și dezvolta propriul program de descurajare nucleară, a necesitat relocarea Centralei NATO din Paris, Franța, la Bruxelles, Belgia,

până la 16 octombrie 1967. În timp ce centrala politică este amplasată în Bruxelles, centrala militară și cea a Puterilor Aliate ale Europei (SHAPE) sunt localizate la sud de Bruxelles, în orașul Mons.

Pe 13 septembrie 2001, ca un răspuns la Atacul terorist de la 11 septembrie 2001, NATO a invocat, pentru prima dată în istoria sa, un articol – articolul V - din carta sa, prin care se înțelege că orice atac asupra unui stat-membru este considerat un atac împotriva întregii alianțe.

Pe 10 februarie 2003, NATO a înfruntat o criză serioasă deoarece Franța și Belgia au împiedicat procedura

Educație și religie

lecției de religie în școala de astăzi. Totodată, el a definit epoca în care trăim drept o perioadă confuză, cu tot mai puține certitudini. Arătând că omul postmodern și-a pierdut moralitatea, academicianul Simion a propus o reînțoarcere la puterea moralei și o asumare de către religie a rolului moralizator. Raportul dintre știință și religie, numiți paznicii omului, dar și o profetică scrisoare a lui Mircea Eliade către Vintilă Horia au fost alte aspecte ale discursului academicianului Eugen Simion. Preotul romano-catolic spaniol Angel Miranda a vorbit despre liturgia care ne învață să comunicăm cu Dumnezeu și între noi, despre școala romano-catolică din Spania, precum și despre mărțuria evanghelică transmisă în școli.

Fratele Lorenzo Tebar Belmonte, stabilit la Paris, a arătat că școala, cea menită să facă sințaza dintre cultură și viață, trebuie să răspundă provocărilor umane, colective și schimbărilor din societate. Anul 2009 este anul dialogului intercultural, al creativității și al imaginației, iar educatorii, profesorii ar fi bine să-și înțeleagă menirea de formatori nu doar de minți, ci și de inimi. În calitate de inspector general al județului Ilfov, Ion Cornaciu s-a axat pe calitatea învățământului, pe formarea educatorului în sprijinul copilului. Deopotrivă, el a precizat că județul Ilfov, deși unul dintre cele mai mici, devine unul dintre cele mai mari din punctul de vedere al tranzițiilor. Doamna prof. univ. dr. Valentina Curteanu a subliniat interdependența dintre educație și religie. De asemenea, ea a vorbit despre experiența sa profesională la Universitatea din Krakow în contextul educației creștine romano-catolice din Polonia.

Domnul decan al Facultății de Limba și Literatură Română, Valeriu Marinescu, a conferențiat despre cultura diversității și a scos în lumină conceptele de armonie și toleranță. El a accentuat caracterul fundamental al educației pentru biserica creștină, indiferent de confesiune: ortodoxă, romano-catolică, greco-catolică, protestantă sau neoprotestantă. Ideile enunțate au fost argumentate cu pasaje din *Biblie*.

În calitate de decan al Facultății de Jurnalism, Comunicare și Relații Publice și de prof. univ. dr., titular al cursurilor *Mircea Eliade* și cel de *Filosofia și istoria religiilor* la Facultatea de Filosofie, Științe Politice și Studii Culturale, am evidențiat nevoia de religie în lumea contemporană, perenitatea religiei (prin filosofia religiei) și acutalitatea religiei (prin hermeneutica religiei), precum și principalele idei-forță ale filosofiei lui Mircea Eliade: omul ca om religiilor, recuperarea sacrului, istoria religiilor ca hermeneutică totală, religia ca experiență a sacrului și depășirea tragismului condiției umane prin creativitate și imaginație. Totodată, am explicat semnificațiile hermeneuticii și raportul său cu teologia.

Prof. univ. dr. Gheorghe Manolache, de la Universitatea *Lucian Blaga* din Sibiu, a criticat postmodernismul, în vreme ce Paul Năgulescu Negoiță, inspector școlar la Buzău, a apărut prezenta iconeilor în școlile românești, iar prof. univ. dr. Ioan Făgetan, de la Politehnica București, a plusat pe ideea nevoii lecției de religie în școli.

Conferința doamnei Miorița Got, conf. univ. dr. la Facultatea de Limba și Literatură Română a Universității *Spiru Haret*, s-a intitulat *Educația religioasă – calea de armonizare cu sine și cu ceilalți*. Ea a fost prezentată în sistemul Power Point. Doamna Miorița Got a subliniat următoarele idei: religia ca factor de echilibru în societate, educația religioasă ca necesitate, cunoașterea și interiorizarea valorilor învățături creștine, utilitatea studierii religiei în liceu, relația traicină între educație, cultură și credință.

Seminarul internațional de la Snagov a fost un real câștig pentru participanți, ca și pentru raportul dintre educație și religie. A fost anunțată și organizarea unui concurs internațional de creație literară dedicat memoriei poetului *Ioan Alexandru*, ce se va desfășura la Buzău, pe data de 21 mai 2009.

Mircea ITU

Programele Televiziunii *România de Mâine* și *RRM Student FM*

TVRM Educațional

LUNI – 6 aprilie 2009

06:00 *Academia – Ateneul artelor* (r)
07:00 *Un răspuns pentru fiecare.*
Emisiune de Simona Șerban
07:30 *Deutsche Welle* (r)
07:50 *Promo*
08:00 *Lauri pentru liceeni* (r)
08:30 *Virtuți și vicii – Preluare TVRM Cultural*
09:00 *Românul, cetățean european – Preluare TVRM Cultural*
09:20 *Promo*
09:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
11:20 *Promo*
11:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
13:20 *Promo*
13:30 **Film documentar:** Aviația de-a lungul timpului (ep. XXV)
14:00 *TVRM-edicina.* Prof. univ. dr. Dorin Sarafoleanu la dispoziția dvs.
14:58 *Promo*
15:00 **Café concert.** Emisiune de Sorin Petre
15:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
17:20 *Promo*
17:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
19:20 *Promo*
19:30 *Harețiștii.* Emisiune de Mugur Popovici
20:00 *Apel telefonic.*
Emisiune de George Nicolau
21:00 *Jurnale în stil Caragiale.*
Emisiune de Viorel Popescu
21:30 *Dialog, știință, religie.*
Emisiune de Carmen Fulger
22:00 *Grădina cu statui.*
Emisiune de Neagu Udroui
23:00 *Comentariul zilei.*
Emisiune de George Marinescu
00:00 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
04:00 *Apel telefonic* (r)
05:00 *În căutarea folk-ului pierdut* (r)

MARTI – 7 aprilie 2009

06:00 *Promo USH*
06:10 *Cronica scepticului* (r)
06:40 *Întâlnire cu folclorul* (r)
07:10 *Promo*
07:15 *Comentariul zilei* (r)
08:00 *Harețiștii* (r)
08:30 *Nimic fără lege – Preluare TVRM Cultural*
09:00 *Gândești, deci există – Preluare TVRM Cultural*
09:20 *Promo*
09:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
11:20 *Promo*
11:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
13:20 *Promo*
13:30 *Invitatul de la ora 13.*
Emisiune de Sorin Lupașcu
14:00 *TVRM-edicina.* Prof. univ. dr. Florin Tudose la dispoziția dvs.
14:58 *Promo*
15:00 **Din sălile de concerte.**
Emisiune de Mihai Darie
15:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
17:20 *Promo*
17:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
19:20 *Promo*
19:30 *Ani de liceu.* Emisiune de Mugur Popovici
20:00 *Jurnale în stil Caragiale.*
Emisiune de Viorel Popescu
20:30 *Cronica ST.* Emisiune de Cristian Român
21:00 *Academia – Istoria care doare.*
Emisiune de Mircea Dogaru
22:00 *Din lumea cu doruri multe.*
Emisiune de Florin Racoci

TVRM Cultural

LUNI – 6 aprilie 2009

06:00 *Promo*
06:30 *Deutsche Welle* (r)
07:00 *Muzică populară* (r)
07:30 *Forum Spiru Haret* (r)
08:00 *Stele de mâine*
08:25 *Poeți și poeme*
08:30 *Aplauze pentru harețiști* (r)
09:00 *Clubul liceenilor* (r)
10:00 *Știință și spiritualitate* (r)
11:00 *Am venit cu drag la voi* (r)
13:00 *Academia: cărți și probleme* (r)
14:00 *Ecumenica* (r)
15:00 *Arta documentarului*
16:00 *Miorița*
16:30 *Mapamond cultural*
17:00 *Amfitrion Corina*
18:00 *Serial cultural de seară*
19:00 *Scena ca istorie*
20:00 *Comorile orașului*
20:30 *Muzică populară*
21:00 *Cultura unei generații*
22:00 *Muzica anilor*
22:27 *Poeți și poeme*
22:30 *Film artistic românesc*
23:50 *Promo*

MARTI – 7 aprilie 2009

06:00 *Promo*
06:30 *Mapamond cultural*
07:00 *Muzică populară* (r)
07:30 *Capcana timpului*
08:00 *Stele de mâine*
08:25 *Poeți și poeme*
08:30 *Serial cultural de seară* (r)
09:30 *Miorița* (r)
10:00 *Amfitrion Corina*
11:00 *Cultura unei generații*
12:30 *Gândești, deci există* (r)
13:00 *Invitatul de la ora 13 - direct*
14:00 *Recital muzical*
14:30 *Lecturi din Caragiale*
15:00 *Arta documentarului*
16:00 *Miorița*

Stimați cititori,

Dorim să fiți partenerii noștri în elaborarea publicației *Opinia națională*. De aceea, vă adresăm invitația de a ne transmite opinii, informații, idei de larg interes național, pe care să le publicăm în edițiile viitoare. Așteptăm cu interes și propuneri privind conținutul publicației.

Dragi studenți!

Aveți întrebări la care doriți să primiți răspunsuri de la cadrele didactice? Vă rugăm să le transmiteți *Opinie naționale!* Tot aici veți găsi și răspunsurile. Transmiteți corespondența dumneavoastră la adresele:
• Splaiul Independenței nr. 313, Sectorul 6, București
• e-mail: opinia@spiruharet.ro; on@spiruharet.ro; opinionationala@yahoo.com
Telefoane: 021.316.97.91 (telefon și fax)
021.316.97.85; 021.316.97.86; 021.316.97.87 – interioare: 168 și 169

23:00 *Comentariul zilei.*
Emisiune de George Marinescu
00:00 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret** (r)
04:00 *TVRM-edicina.* Prof. univ. dr. Constantin Dumitrache la dispoziția dvs (r)
05:00 *Arta de a trăi* (r)

MIERCURI – 8 aprilie 2009

06:00 *Promo USH*
06:10 *Jurnale în stil Caragiale* (r)
06:40 *Din sălile de concert* (r)
07:10 *Promo*
07:15 *Comentariul zilei* (r)
08:00 *Ani de liceu* (r)
08:30 *Aplauze pentru harețiști – Preluare TVRM Cultural*
09:00 *Comorile orașului – Preluare TVRM Cultural*
09:20 *Promo*
09:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
11:20 *Promo*
11:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
13:20 *Promo*
13:30 **Film documentar:** Aviația de-a lungul timpului (ep. XXVI)
14:00 *TVRM-edicina.* Prof. univ. dr. Alexandru Oproiu la dispoziția dvs.
14:58 *Promo*
15:00 **Café concert.** Emisiune de Sorin Petre
15:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
17:20 *Promo*
17:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
19:20 *Promo*
19:30 *Performerii în arenă.*
Emisiune de Mugur Popovici
20:00 *Academia – Economia, pentru cine?*
Emisiune de Ilie Șerbănescu
21:00 *Jurnale în stil Caragiale.*
Emisiune de Viorel Popescu
21:30 *Părinți și copii.* Emisiune de Dan Mironescu
22:30 *Popasuri de suflet.*
Emisiune de Violeta Screciu
23:00 *Comentariul zilei.*
Emisiune de George Marinescu
00:00 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret** (r)
04:00 *TVRM-edicina.* Prof. univ. dr. Florin Tudose la dispoziția dvs (r)
05:00 *Agricultura și alimentația* (r)

JOI – 9 aprilie 2009

06:00 *Promo USH*
06:10 *Jurnale în stil Caragiale* (r)
06:40 *Din sălile de concert* (r)
07:10 *Promo*
07:15 *Comentariul zilei* (r)
08:00 *Performerii în arenă* (r)
08:30 *La hanul morăreței – Preluare TVRM Cultural*
09:20 *Promo*
09:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
11:20 *Promo*
11:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
13:20 *Promo*
13:30 **Film documentar:** Lumea tehnologiei (ep.I)
14:00 *TVRM-edicina.* Prof. univ. dr. Andrei Firiță la dispoziția dvs.
14:58 *Promo*
15:00 **Întâlnire cu folclorul.**
Emisiune de Theodora Popescu
15:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
17:20 *Promo*
17:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
19:20 *Promo*
19:30 *Lauri pentru liceeni.*
Emisiune de Cristina Matei
20:00 *Profil spiritual.* Emisiune de Valeriu Răpeanu
21:00 *Emisiune culturală*
22:00 *Jurnale în stil Caragiale.*
Emisiune de Viorel Popescu

16:30 *Mapamond cultural*
17:00 *Gândești, deci există*
17:30 *România creștină* (r)
18:00 *Serial cultural de seară*
19:00 *Cultura sănătății*
20:00 *Nimic fără lege*
20:30 *Muzică populară*
21:00 *Ferestrele memoriei*
22:00 *Muzică clasică*
22:27 *Poeți și poeme*
22:31 *Film artistic străin* (r)
23:30 *Promo*

MIERCURI – 8 aprilie 2009

06:00 *Promo*
06:30 *Mapamond cultural*
07:00 *Muzică populară* (r)
07:30 *Muzică clasică* (r)
08:00 *Stele de mâine*
08:25 *Poeți și poeme*
08:30 *Serial cultural de seară* (r)
09:30 *Miorița*
10:00 *Academia – ateneul artelor* (r)
11:00 *Filmul și istoria* (r)
11:30 *Aplauze pentru harețiști* (r)
12:00 *În căutarea folkului pierdut* (r)
13:00 *Adevăratele stele*
14:30 *Comorile orașului* (r)
14:30 *Lecturi din Caragiale*
15:00 *Arta documentarului*
16:00 *Miorița*
16:30 *Mapamond cultural*
17:00 *Amfitrion Corina*
18:00 *Serial cultural de seară*
19:00 *Profil spiritual*
20:00 *Un actor și rolurile sale*
20:30 *Muzică populară*
21:00 *Echipele „Gusti”*
22:00 *Virtuți și vicii*
22:27 *Poeți și poeme*
22:35 *Ilinca Dumitrescu și invitații săi*
JOI – 9 aprilie 2009
06:00 *Promo*
06:30 *Mapamond cultural*
07:00 *Muzică populară* (r)
07:30 *Vorbii, scrieți românește* (r)
08:00 *Stele de mâine*
08:30 *Serial cultural de seară*

22:30 **Film serial:** Destine furate – Filipine (ep. 83)
23:15 *Comentariul zilei.*
Emisiune de George Marinescu
00:00 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret** (r)
04:00 *TVRM-edicina.* Prof. univ. dr. Alexandru Oproiu la dispoziția dvs (r)
05:00 *Miorița* (r)
05:30 *Cronica scepticului* (r)

VINERI – 10 aprilie 2009

06:00 *Promo USH*
06:10 *Jurnale în stil Caragiale* (r)
06:40 *Întâlnire cu folclorul* (r)
07:10 *Promo*
07:15 *Comentariul zilei* (r)
08:00 *Unde ne sunt absolvenții Universității Spiru Haret.* Emisiune de Mugur Popovici
08:30 *Echipele „Gusti” – Preluare TVRM Cultural*
09:20 *Promo*
09:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
11:20 *Promo*
11:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
13:20 *Promo*
13:30 **Film documentar:** Lumea tehnologiei (ep.II)
14:00 *Gazonul fierbinte.*
Emisiune de Mugur Popovici
14:58 *Promo*
15:00 **Din sălile de concerte.**
Emisiune de Mihai Darie
15:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
17:20 *Promo*
17:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
19:20 *Promo*
19:30 *Pulsul pieței.*
Emisiune de Ramona Ștefănescu
20:00 *Apel telefonic.* Emisiune de George Nicolau
21:00 *Casă dulce românească.*
Emisiune de Cătălin Maximciuc
22:00 *Istorie și istorii.* Emisiune de Mircea Dogaru
23:30 *Comentariul zilei.*
Emisiune de George Marinescu
00:00 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret** (r)
04:00 *Apel telefonic* (r)
05:00 *Profil spiritual* (r)

SÂMBĂTĂ – 11 aprilie 2009

06:00 *Promo USH*
06:10 *Jurnale în stil Caragiale* (r)
06:30 *Casă dulce românească* (r)
07:30 *Cronica ST* (r)
08:00 *Stele de mâine.* Emisiune de Dumitru Cucu
09:00 *Exclusiv pentru premianți.*
Emisiune de Carmen Fulger
10:00 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
11:50 *Promo*
12:00 *Agricultura și alimentația.*
Emisiune de Gheorghe Predilă
12:57 *Promo*
13:00 *Academia – Știință.*
Emisiune de Alexandru Mironov
14:00 *Universul cuvintelor.*
Emisiune de Alina Ardeleanu
14:30 *Adevăratele stele.*
Emisiune de Sorin Lupașcu
15:58 *Promo*
16:00 *Clubul diplomaților.*
Emisiune de Mihaela Mihailide
16:30 *Cinepanorama.*
Emisiune de Eugen Atanasiu
17:00 *Idei în dialog.* Emisiune de Corneliu Toader
18:30 *Arta de a trăi.* Emisiune de Mihaela Coveșanu
19:30 *Am venit cu drag la voi.*
Emisiune de Georget Nucu
21:30 *Lumea pe dos.* Emisiune de divertisment cultural-politic. Realizator Viorel Popescu
22:30 **Film artistic românesc: În fiecare zi mi-e dor de tine** (1987).Însărcinat să inaugureze

cu un spectacol arena Teatrului Nostru, tânărul Radu și-o dispută pe studenta la Conservator, Irina, cu Laurențiu, care o solicită la o revista la care lucrează. Disperat de refuzul ei, Radu face apel la amicul său Gelu care-i compune un șlagăr câștigând-o pentru spectacol. În rolurile principale: Marin Moraru, Emilia Popescu. Regia Gheorghe Vitanidis
00:00 *Adevăratele stele* (r)
01:30 *Lumea pe dos* (r)
02:30 *Academia – Știință* (r)
03:30 *Am venit cu drag la voi* (r)
05:30 *Clubul diplomaților* (r)

DUMINICĂ – 12 aprilie 2009

06:00 *Promo USH*
06:10 *Cinepanorama* (r)
06:30 *Universul cuvintelor* (r)
07:00 *Deutsche Welle.*
Emisiune de Diana Popescu
07:30 **Deschide cartea!**
Emisiune de Alexandru Mironov
08:00 *Lumină în suflet.*
Emisiune de Sorin Bejan
09:00 *Grădinița fermecată.*
Emisiune de Carmen Fulger
10:00 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
12:00 *Cum vă place?*
Emisiune de Violeta Screciu
13:00 *Cronica scepticului.*
Emisiune de Cristian Român
13:30 *Miorița – antologie de folclor tradițional.*
Emisiune de Ioan Filip
14:00 *Academia – Ateneul artelor.*
Emisiune de Mircea Micu
15:00 *Teatrul în fotoliul de acasă.*
Emisiune de Viorel Popescu
16:00 *În căutarea folk-ului pierdut.*
Emisiune de Maria Gheorghiu
17:00 *Din instituțiile statului.*
Emisiune de George Nicolau
17:30 *Dor de-acasă.* Emisiune de divertisment. Realizator Puiu Stoicescu
19:30 *Doctor de inimă albastră.*
Emisiune de Dinu Maxer
20:30 *Societatea Națională Spiru Haret.*
Emisiune de Ciprian Vasilescu
21:00 *Contrapunct.* Emisiune de George Marinescu și Simona Șerban
22:00 *Din lumea cu doruri multe.*
Emisiune de Florin Racoci
23:00 **Film artistic: Legende dinastiei Han – O femeie ambițioasă (China) 2005.**
Regia: Wai Han Tao, Huang Wai Ming, Li Ji Qiong. Actori: Jacklyn Wu Chien Lien, Kristi Yeung Yu, Hu Jun, Xiao Rong Sheng. În anul 221 î.Hr., împăratul Qin Zheng a cucerit și unificat cele Șase State aflate și a inaugurat dinastia Qin, autoîntitulându-se Primul Împărat.Războiului celor Șase State dezmembrate și-au unit forțele și s-au răsucit împotriva Dinastiei Qin, numai că a fost nevoie de multe lupte și acte de curaj ca să poată distruge puternica Dinastie Qin și să instaurzeze o nouă dinastie
00:00 *Dor de-acasă* (r)
02:00 *Cum vă place?* (r)
03:00 *Doctor de inimă albastră* (r)
04:00 *Contrapunct* (r)
05:00 *Teatrul în fotoliul de acasă* (r)

*În emisiunea *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret*, sunt prezentate *Consultatii pentru sesiunea de examene.* Emisiunea este realizată în cadrul Departamentului Învățământ.

07:00 *Deutsche Welle*
07:30 *Muzică clasică* (r)
08:00 *Stele de mâine*
08:25 *Poeți și poeme*
08:30 *Lecturi din Caragiale*
09:00 *Opera comică pentru copii*
10:00 *Universul cuvintelor*
10:30 *Aplauze pentru harețiști*
11:00 *La hanul morăreței*
12:00 *Teatru*
13:00 *Invitatul de la ora* (r)
14:00 *Nimic fără lege* (r)
14:30 *Casa noastră*
15:00 *Istorie și istorii*
16:30 *Cafeneaua literară*
16:30 *Mapamond cultural*
17:00 *Exclusiv pentru premianți*
18:00 *Cultura corpului*
19:00 *Cu lăutarii după mine*
20:00 *Clubul liceenilor*
20:30 *Muzică populară*
21:00 *Film artistic românesc*
22:28 *Poeți și poeme*
22:30 *Academia – Cărți și probleme*

DUMINICĂ – 12 aprilie 2009

06:00 *Cu lăutarii după mine* (r)
07:00 *Știință și spiritualitate*
08:00 *Stele de mâine*
08:25 *Poeți și poeme*
08:30 *Ecumenica*
08:30 *Recital muzical*
09:00 *Ecumenica*
10:00 *Vorbii, scrieți românește*
10:30 *Un actor și rolurile sale*
11:00 *Café concert*
11:30 *Românul, cetățean european* (r)
12:00 *Ghici cine vine la Silvia*
13:00 *Virtuți și vicii*
13:30 *Adevăratele stele*
15:00 *Societatea Națională Spiru Haret*
15:30 *Sisteme de valori în criză*
17:00 *În căutarea folkului pierdut*
18:00 *Televiziunea valorilor*
19:00 *Am venit cu drag la voi*
21:00 *Film artistic străin*
22:28 *Poeți și poeme*
22:30 *Capcana timpului*
23:00 *Café concert*
23:30 *Promo*

RADIO ROMÂNIA DE MÂINE — STUDENT FM

LUNI – VINERI

07.00-10.00
BUNĂ DIMINEAȚA USH!
Realizator: George Bonea

10.00-13.00
TACHE ȘI FACE
Realizator: Robert Tache

13.00-16.00
DUPĂ-AMIAZĂ CU GIANI
Realizator: Giani Marinache

Marti – INVITATUL DE LA ORA 13
Realizator: Sorin Lupașcu

Miercuri – APEL TELEFONIC
Realizator: George Nicolau

16.00-19.00
FRESH NEWS
Realizatori: Otilia Zamfir și Alina Toma

19.00-22.00
ULTIMA EDIȚIE
Realizator: Maria Ilie

22.00-23.00
ORA H – ORA HAREȚIȘTILOR

23.00-24.00
CAFÉ NOCTURN
Realizator: Luminița Bondrea

00.00-01.00
Luni – BUSSINES HOUR
Marti – BUCUREȘTI AFTER HOUR
Miercuri – OMUL DIN SPATELE PERSONALITĂȚII
Joi – ÎN CĂUTAREA MICULUI PARIS
Vineri – COCKTAIL TURISTIC

01.00-02.00
Luni – TOP RRM INTERNAȚIONAL
Marti – CÂNTEC DULCE ROMÂNESC
Miercuri – TOP RRM ROMÂNESC
Joi – **Vineri** – NIGHT FEVER

02.00-07.00
Luni – **Vineri** – NIGHT FEVER

Deschide CARTEA

Duminică dimineața, când tot omul își permite să fie el cu el, pentru el, cu pasiunile, când se alină cu gânduri frumoase, meritate sau nu, **Alexandru MIRONOV** propune, pe canalul **TVRM Educațional**, ora **7.30**, o emisiune frumoasă, caldă, bogată – **DESCHIDE CARTEA**.

Cartea, cel mai bun prieten, prietenul ce ne însoțește în viață, ne sfătuiește, fără să fie insistenț, ne învață, fără să ne pretindă recunoștința pe care o merită, ne invită și ne gazduiește în lumea ei, fără să se aștepte la daruri, ne oferă bucurii etice și estetice, ne ia tovarăș de drum, de sentimente, ne protejează între copertele ei, mirosind familiar a tipar...

Împreună cu invitații săi, realizatorul ne face părtași la bucuria cunoașterii directe și a cunoașterii intermediare de volume, ce sunt tratate ca obiecte și subiecte - în același timp. Căci, după ce a ajuns în rafturile librăriilor, ale bibliotecilor, CARTEA își trăiește propria sa fascinantă viață.

La început de viață se află și foarte recentul volum, semnat de cuceritorul autor **Radu George Serafim**, *Oglindirea întru românism ca rânduială și duminire*. Lucrarea reprezintă teza de doctorat a autorului, având titlul inițial „Mistica naționalismului și naționalismul mistic în gândirea românească din perioada interbelică.”

Ce mai înseamnă să **deschizi cartea**, să deschizi, pentru a citi, multe cărți, ne arată autorul în deschiderea volumului.” *Atât teza de doctorat, cât și volumul de față se constituie într-un pios omagiu adus memoriei părinților Alexandru și Elena Serafim. Consider această carte o posibilă introducere necesară la memoriile (inedite încă) ale tatălui meu, teolog și om politic naționalist, personalitate cu un destin aparte, respectat până și de adversarii săi, fost conducător al studenției, exponent al generației sale, contemporană gânditorilor cărora le-am consacrat studiul de față.”*

Ce ne arată autorul? Respect, recunoștință, iubire...Deschizând cartea, ne deschidem mintea și inima. (M.V.I.)

S.O.S. Patrimoniul cultural național:

UN MESAJ MEREU ACTUAL, O REZOLVARE MEREU AȘTEPTATĂ

Cu foarte mulți ani în urmă, Universitatea *Spiru Haret*, prin vocea autorizată a Academiei de Cultură Națională *Dimitrie Gusti* din cadrul Fundației *România de Măine*, a tras, cu

Comisia a ajuns la concluzii care reprezintă doar noi confirmări ale distrugerilor semnalate în colocolviul „Protejarea patrimoniului cultural național”, aprofundându-se

practic șanse decât cu mare dificultate să fie clasat ca monument. În viziunea experților prezidențiali, tocmai de aceea ar fi imperios necesară eliminarea acestor proceduri (declasarea și clasarea „de urgență”), care deschid pur și simplu calea demolării abuzive și rapide a monumentelor istorice și, pe de altă parte, fac imposibilă clasarea în timp util a unor imobile aflate în pericol iminent de distrugere.

Ansamblul curții nobiliare de la Râu de Mori, județul Hunedoara, păstrează încă o parte din construcțiile ridicate de familia de nobili români a Cădeștilor. Deși era inclus în Programul Național de Restaurare, în cadrul căruia au fost executate unele intervenții de urgență, șantierul a fost ulterior abandonat și ansamblul a fost lăsat pradă distrugerii. Deci, un monument deosebit de prețios pentru istoria

competente – Primărie, Poliție, Parchet, Inspectoratul de stat în Construcții –, cu privire la demolările ilegale și la necesitatea protecției monumentului, măsurile luate au fost insuficient de ferme. „Dacă

birouri. Prin aflulxul considerabil de utilizatori, aceste clădiri creează mari probleme, din punctul de vedere al parcării și circulației automobilelor în zona centrală, care nu poate face față unor asemenea

reclamele și aparatele de aer condiționat amplasate pe fațadele clădirilor”, se spune în studiul specialiștilor, „Bucureștii par a nu face parte din rândul orașelor europene, centrul său fiind transformat, cu complicitatea Administrației, într-un bălci publicitar incompatibil cu normele unei capitale civilizate”.

O imagine aproape apocaliptică oferă distrugerile consumate deja, dar mai ales cele preconizate prin noul Cod Silvic, asupra Parcurilor Naționale. În prezent, administratorul majorității parcurilor naționale și naturale este Regia Națională a Pădurilor, care a lăsat administrațiile de parcuri în afara susținerii financiare prin bugetul de stat, plasându-le în custodia direcțiilor silvice județene, ale căror activități (exploatare forestieră și vânătoare) sunt contrare obiectivelor de management al ariilor naturale protejate. Mai mult, noul Cod Silvic pare a fi fost elaborat de mafia imobiliară, de vreme ce permite construirea de vile în pădure, turismul și sportul cu motor în fondul forestier. Administratorii de parcuri (rangerii) sunt prost plătiți, nemotivați și adesea necalificați. Ei nu au o dotare specifică și drept de port-armă.

Alertată de situația catastrofală a pădurilor, Comisia Prezidențială consideră că „se impune reducerea cotei anuale de exploatare forestieră și adoptarea unor măsuri menite să stopeze tăierile ilegale și să permită reabilitarea rapidă a pădurilor”. În caz contrar, există pericolul ca, în scurt timp, să dispară ultimele păduri virgine ale României, fapt ce ar

acționând chiar și în instanță firmele care încălcă legea și construiesc clădiri moderne în apropierea monumentelor.

În timp ce premierul Emil Boc solicită miniștrilor cabinetului său să reducă aproximativ 20% dintre angajați, ministrul Culturii, Theodor Paleologu, s-a plâns că la Departamentul de patrimoniu, personalul este

descentralizare – care poate fi aplicată în cazul muzeelor, teatrelor, operelor, în măsura în care instituțiile locale manifestă interes, dar nu se poate realiza această decizie în cazul monumentelor istorice, pentru simplu motiv că patrimoniul imobil nu poate fi fragmentat. În opinia acad. Răzvan Theodorescu, restaurarea unui monument, salvarea unui sit arheologic, înobilarea unui monument istoric se fac după anumite reguli internaționale. De aceea, s-a creat Institutul Național al Monumentelor Istoric, de aceea există o Listă comună a patrimoniului național și a monumentelor. Or, autoritățile locale au o expertiză mai mică sau poate apărea tentația imobiliară, ideea de a transforma unele dintre casele de patrimoniu în resurse imobiliare, cum s-a întâmplat cu Cetatea Făgărașului, care nu a putut obține un proiect european, din cauza unui restaurant. Alte case de patrimoniu, din interese meschine sunt pur și simplu lăsate să se năruie numai pentru că terenul de sub ele are o valoare foarte mare.

Coroborate, toate aceste constatări conferă aproape aceeași imagine a haosului, semnalată și cu ocazia colocolviului organizat de Academia de Cultură Națională *Dimitrie Gusti* din cadrul Fundației *România de Măine* – *Protejarea patrimoniului cultural național* – care continuă să domnească în acest domeniu, sfidând parca bunele intenții ale autorităților în materie, care mușcă cu voluptate din ceea ce este mai sacru pentru interesul național – patrimoniul cultural național. Drumul spre iad este pavat cu bune intenții.

Adela DEAC

prilejul colocolviului *Protejarea patrimoniului cultural național*, un lucid semnal de alarmă ca, privire la starea jalnică a acestuia. De atunci s-au făcut, ce-i drept, numeroase analize, evaluări pentru a se ajunge la aproape aceleași constatări – procesul de degradare a patrimoniului cultural național nu numai că a fost încetinit, ci chiar s-a amplificat, în timp, agresiunile, fel de fel, înmulțindu-se dramatic. A fost constituită, din inițiativa nobilă a președintelui țării, pentru studierea acestui valoros tezaur din România chiar Comisia Prezidențială pentru Patrimoniu Construit, Situri Istoric și Naturale, formată din personalități marcante ale arhitecturii, construcțiilor, arheologiei, istoriei și culturii.

• În acest an va fi publicată de către Ministerul Culturii, Cultelor și al Patrimoniului Național nu numai *Cartea neagră* a patrimoniului, ci și un *Cod al patrimoniului*, ce va permite definirea priorităților în acest domeniu.
• În ultimii patru ani s-au executat lucrări de restaurare în valoare totală de aproximativ 98 milioane de lei, finanțate prin Programul Național de Restaurare.
• 450 milioane de euro pentru 20.000 de obiective înscrise în Lista monumentelor istorice – o șansă modestă pentru restaurarea acestora.
• În străinătate, domeniul restaurărilor este unul din cele mai dinamice, pe când în România nu se manifestă un interes evident din partea arhitecților în general, al celor tineri, în special.
• Majoritatea lucrărilor de restaurare fiind finanțate din fonduri europene, pentru care timpul de proiectare și contractare este limitat și din lipsa specialiștilor se renunță la multe dintre ele.

Transilvaniei, parte dintr-un peisaj cultural cu valoare excepțională al Țării Hațegului, este condamnat astfel la dispariție. Această curte nobiliară se află în apropierea bisericii cneziale a Cădeștilor (a cărei pictură, una din cele mai vechi atestate în Transilvania, a fost distrusă odată cu restaurarea bisericii) și a castelului „Colț”, lăsat și el pradă distrugerii.

Cunoscutul monument istoric de importanță națională Moara lui Assan (1853) reprezintă un moment de referință pentru dezvoltarea industriei românești, fiind unul dintre puținii martori supraviețuitori ai evoluției industriale a Bucureștilor. Deși Ministerul Culturii a sesizat proprietarul și autoritățile

cele două recente incendii (mai și iunie 2008), care au distrus o parte importantă a clădirilor, au fost provocate, rămâne să se stabilească prin ancheta care se află în desfășurare. Până atunci, lipsa de preocupare pentru întreținerea și punerea în valoare a monumentului, distrugerile intenționate, flagrantă ineficiență la procedurile administrative de control ar trebui ferm sancționate, precizează Comisia.

La nici 20 de ani de la sistematizarea comunistă, sub deviza „modernizării” și „dezvoltării”, abuzând de necesitatea restructurării imaginii urbane, centrul Bucureștilor este din nou agreat, de data aceasta prin implantarea în serie a unor clădiri înalte, hoteluri sau

solicitați. În fine, Comisia a remarcat și aspectul haotic al reclamelor din Capitală. „Prin aspectul haotic creat de firmele,

București 550 – REFLECȚII LA DEZVOLTAREA URBANISTICĂ A BUCUREȘTILOR (VII)

Clădirile de patrimoniu sunt memoria orașului – „O garoafă roșie la butoniera unui gentleman!”

(Urmare din pag. 1)

S-au demolat cu inconștiență și necredință peste 20 lăcașuri de închinare, clădiri valoroase de patrimoniu, străzi, cartiere întregi. Uneori, credințioși au stat de veghe lângă zidurile vechi ale bisericilor, rugându-se cu lumânări aprinse, așa cum s-a petrecut la Biserica Sfânta Vineri-Herasca.

Biserica Sfânta Vineri-Herasca (din ciclul clădirilor dispărute din București)

În plină campanie de demolare a clădirilor de patrimoniu în anii 1983 – 1984, reușeam să public într-o revistă culturală din provincie (revista „Argesul”) un ciclu de convorbiri cu personalități ale arhitecturii din România, în care le solicitam opinia despre clădirile de patrimoniu.

Am început ciclul convorbirilor cu arhitectul filosof Constantin Joja, cel care salvase de la ruină Hanul lui Manuc, Hanul cu Tei și întocmise un minunat proiect de restaurare a străzii Lipsani. În anul 1982, arhitectul Joja publicase, pe cheltuiala lui, o carte de referință pentru înțelegerea arhitecturii din România: „Sensuri și valori regăsite”.

De altfel, toată viața, arhitectul Joja văzuse în modestele

case vechi „tezaure de autenticitate și expresivitate”. Lată ce declara în anul 1983: „Arhitecții trebuie să fie mai conștienți de tezaurele de arhitectură de valoare universală, pe care au datoria nu să le dărâme, ci să le conserve, transformând localitățile în spații reprezentative pentru spiritualitatea românească”. De altfel, ori de câte ori îl

din domeniul arhitecturii sau al celorlalte arte, fie că sunt creații ale naturii. Unii din alte părți merg încă mai departe, ba, câteodată, chiar prea departe, reconstituind monumente de arhitectură dispărute, după gravuri, desene, stampe vechi, dornici de a contribui să întărească blazonul lor de vechime și să nu apară drept neofigi ai istoriei civilizației și culturii”.

Distinsul arhitect Paul Emil Miclescu, cu un arbore genealogic impresionant, ce cuprindea domnitori, mari boieri cu înalte dragătorii, mitropolii, vîr primar cu Mitroa Bibescu, la finalul convorbirii noastre afirma: „Fără îndoială că trebuie făcute multe sacrificii pe altarul Progresului și al exigențelor vieții moderne. De noi depinde însă, de obrazul nostru, de simțirea noastră, de decența noastră și de bunul nostru simț să avem discernământul cuvenit pentru a putea prețui ce trage mai mult la cântăr în balanța veșniciei”.

Încheiam ciclul de convorbiri din revista „Argesul”, în anul 1984 cu prezentarea arhitectului Günther Schuller din Brașov, care primise premiul Gottfried von Herder pe anul 1983. În diploma ce i-a fost acordată la Viena, în 4 mai 1983, erau consemnate argumentele în baza cărora arhitectul, care își dedicase viața salvării clădirilor vechi ale Brașovului, era premiat: „Opera lui de o viață a fost să țină tradiția unei moșteniri culturale de care el se simte puternic legat și prin activitatea sa a dat un loc cumpunzător în aria Europei nenumăratelor bogății culturale ale României”.

Arhitectul, a cărui familie era consemnată de 600 ani în Brașov, la sfârșitul convorbirii noastre, mi-a repetat: „Aveți grijă să nu dărâmați din casele după care mai târziu ați avea de regretat și ar fi prea târziu.”

Ciclul meu de convorbiri publicat în anii 1983-1984 nu a

avut nici un ecou și demolările au continuat cu furie până în 1989.

În baza Decretului 260/1985, s-au distrus parțial sau total Cartierul Izvor, Cartierul Cotroceni, Cartierul Crângași, Cartierul Dudești-Văcărești, cu mai multe biserici și construcții de patrimoniu.

Lucrările la Casa Poporului și la Bulevardul Victoria Socialismului se deschisera oficial din anul 1984...

În perioada respectivă, spre cîntea lor, au fost și unii urbanisti și arhitecți de mare caracter, care au luat atitudine și au încercat să oprească

Noica, Geo Bogza, Mihai Șora, Dan Nasta, Zoe-Dumitrescu Bușulenga, Dinu C. Giurescu, Victor Ivanovici, Florin Rotaru, Răzvan Theodorescu și arhitecții profesori Grigore Ionescu și Peter Derer.

În lupta pentru salvarea ansamblului Văcărești s-a implicat și președinta de onoare (de atunci) a Uniunii Arhitecților din România, Henriette Delavrancea-Gibory, fiica cea mai mică a celebrului Barbu Ștefănescu Delavrancea. Cum intelectuali nu l-au putut sensibiliza pe Ceaușescu, în disperare de cauză, ea a ajuns la Suzana Gădea, ministrul

Biserica Albă-Postăvari (din ciclul clădirilor dispărute din București)

prăpădul ce se abătuse peste oraș. În anii 1983-1984, când Ceaușescu a dat semnalul distrugerii Văcăreștilor, mai mulți intelectuali au semnat un memoriu pentru salvarea celui mai mare ansamblu mănăstiresc din sud-estul Europei. Printre cei care luptau pentru salvarea mănăstirii erau: Constantin

Culturii, și Tamara Dobrin, șeful Consiliului Culturii și Educației Socialiste. Ceaușescu ura Mănăstirea Văcărești, căci în tinerete fusese deținut acolo, pe vremea când mănăstirea era folosită ca închisoare. Și Elena Petrescu, viitoarea lui soție, o ura, căci a fost de mai multe ori la Văcărești pentru a-l vizita pe

Gheorghe Petrescu, fratele ei, activist comunist, închis și el acolo.

În decembrie 1986, celebra mănăstire ridicată între 1716-1740, a fost demolată! Câteva fragmente de frescă voloroasă și coloane, exemplare splendide ale stilului brâncovenesc, au putut fi salvate de oameni curajoși, spre aducere aminte generațiilor viitoare.

Dar de ce sunt atât de importante clădirile de patrimoniu, casele vechi pentru urbanistica unui oraș? De ce clădirile de patrimoniu trebuie să devină o temă majoră în urbanistica Bucureștilor?

Zidurile vechi au nu numai o încălcare sentimentală. Acestea reprezintă evoluția noastră ca popor, în decursul timpului, succesiunea etapelor ce o trăiește neamul nostru de la tinerete la maturitate. Ele reprezintă memoria noastră colectivă cea mai durabilă și de necontestat.

Cum putem dovedi noi altfel, decât cu aceste ziduri că așa cum spunea George Călinescu, „Noi nu suntem primitivi, suntem bătrâni”?

Avem în spate o moștenire culturală stratificată în sute de ani, care trebuie arătată, expusă permanent și de care trebuie să fim mândri. G.M.Cantacuzino, prințul prin naștere și prin erudiție din arhitectura noastră, ne învață: „Vechile monumente vor fi luate ca valori plastice actuale, ca premise ale euristicii arhitecturale, ca nuclee generatoare în jurul cărora orașul să renască. Nu e vorba de a sublinia nostalgia unui trecut, dar de a regăsi printre ruinele care rămân izvoarele viei ale creației. De aceea problema trebuie atacată din toate părțile.”

La obiecțiunile acelor care găsesc lipsa banilor ca justificare pentru abandonarea lucrărilor de restaurare la clădirile de patrimoniu, cum sunt cele din zona Curții Domnești și a Lipsanilor, aș

vrea să le reamintesc cele scrise de același arhitect în anul 1947: „Statul, dacă vrea să dureze, va trebui să țină seama mereu cu un luminat spirit de continuitate. Problema refacerii și reorganizării orașelor nu e o simplă problemă arhitecturală, dar e o mare problemă socială, care poate fi rezolvată numai prin mijloace arhitecturale. E de datoria arhitecților să o spună răspicat. E de datoria lor de a nu face în această privință nici o concesie, ținând trează stăpânirea și atrăgând atenția asupra datoriei, care incumbă, și pericolelor mortale, care s-ar ivi prin amănarea rezolvării acestei probleme.”

Dacă în epoca regimului totalitar s-au găsit urbanisti și arhitecți care au încercat să salveze memoria orașului – căci ce altceva decât memoria orașului sunt clădirile de patrimoniu, cu atât mai normală și mai ușoară este această luptă astăzi, în condițiile unui cadru democratic. Este cunoscut cazul unui bucureștean care trecând prin cordoanele de securiști și milițieni a recuperat trei cărămizi din trupul zidit al bisericii Sf. Vineri-Herasca, care se demola, și aceste cărămizi, pe care le-a adăpostit în apartamentul lui ca odoare de preț, le-a donat după 1990 la temelia unor noi lăcașuri de cult ridicate în București. Tot așa urbanisti și arhitecți ar trebui să pună la temelia viitoarelor lor proiecte „părțile” salvate din trupul atât de rănit și agreat permanent al orașului.

Printre arhitecții români ciclul o frumoașă poveste legată de biserica Crețulescu, construită în anii 1720-1722, de către boierul Iordache Crețulescu și soția lui Safta, una din fiicele lui Constantin Brâncoveanu. Despre Biserica Crețulescu profesorul Grigore Ionescu consemna în monumntala lui operă, „Arhitectura pe teritoriul României de-a lungul veacurilor”, următoarele: „O mențiune specială pentru

propozițiile sale bine potrivite, pentru finețea profilorilor și zveltețea siluetei sale, merită de asemenea biserica Crețulescu din București”. Biserica, restaurată în anii 1935-1936 sub coordonarea arhitectului Ștefan Balș, când i s-au pus în valoare fațadele din cărămidă, a suferit în urma cutremurului din 1940, dar a fost reparată în anii 1942-1943, ani de război! Fac remarcă: dacă s-au găsit bani în timp de război, cu atât mai mult ar trebui să se găsească pentru salvarea clădirilor de patrimoniu, pe timp de pace! Puțini cunosc astăzi că, după instaurarea regimului comunist, biserica urma să fie demolată, pentru că era chiar sub privirile celor care se instalaseră în clădirea devenită sediu CC al PMR.

Atunci, arhitecta Henriette Delavrancea-Gibory a reușit să ajungă până la Gheorghiu-Dej și să-l determine să se răzgândească. Celebra biserică a putut fi astfel salvată datorită tenacității și dăruirii unei arhitecte, angajată, spre cinstea ei, toată viața într-o luptă, fără nici un compromis, pentru salvarea clădirilor de patrimoniu.

În anul 1960, în vecinătatea Bisericii Crețulescu, s-au terminat lucrările la Sala Palatului și Ansamblul Sălii Palatului; la puțin timp, a trecut prin București celebrul arhitect Richard Neutra, vestit pentru locuințele proiectate de el în California. Gazdele bucureștene au vrut să-i arate ultima realizare a arhitecturii românești și l-au dus la Sala Palatului și Ansamblul Sălii Palatului. Cât timp a vizitat noua construcție, celebrul arhitect a privit absent și nu a spus nimic. Când a ieșit afară și a dat cu ochii de Biserica Crețulescu, în toată splendoarea ei, s-a înșuflețit subit și a exclamat cu entuziasm: „Este o garoafă roșie la butoniera unui gentleman!”.

